DRS. J. H. F. SCHILDERINCK

DE BETEKENIS VAN DE AKKERBOUW EN AANVERWANTE BEDRIJFSTAKKEN VOOR DE NEDERLANDSE ECONOMIE IN 1958

(EEN TOEPASSING VAN DE INPUT-OUTPUTANALYSE)

STUDIES
No. 11

LANDBOUW-ECONOMISCH INSTITUUT DEN HAAG 30 AUG. 1972 BIBLIOTHEEK

MAART 1964

LANDBOUW-ECONOMISCH INSTITUUT
CONRADKADE 175 – 'S-GRAVENHAGE – TEL. 61.41.61

INHOUDSOPGAVE

		blz.
	Woord vooraf	5
	Inleiding	7
HOOFDSTUK I	*De ontwikkeling van de produktiewaarde van de bedrijfstak akkerbouw in de periode 1950-1962*	9
HOOFDSTUK II	*De akkerbouw als onderdeel van de agrarische produktie en zijn bijdrage in het agrarische inkomen*	11
HOOFDSTUK III	*De macro-economische baten- en lastenrekening van de akkerbouw*	14
HOOFDSTUK IV	*De toegevoegde waarde van de akkerbouw en van andere agrarische bedrijfstakken*	17
HOOFDSTUK V	*De economische relaties tussen de akkerbouw en de andere bedrijfstakken (de input-outputtabel en technische coëfficiënten)*	20
HOOFDSTUK VI	*De directe en indirecte produktiesamenhangen van de akkerbouw met de overige bedrijfstakken van de nationale volkshuishouding (interdependentie-coëfficiënten)*	23
HOOFDSTUK VII	*De inkomens welke in 1958 door de activiteit van de akkerbouw en de akkerbouwproduktenverwerkende industrieën in de Nederlandse volkshuishouding werden geïnduceerd* . . .	25
	Samenvatting	29

Tabellen blz.

1. Totale produktiewaarde van de akkerbouw 10

2. Produktiewaarde en inkomen in de agrarische bedrijfstakken in 1958 11

3. Waardevermeerdering van inlandse tarwe, als gevolg van de verplichte bijmenging in broodgranen in 1958 13

4. Baten en lasten van de akkerbouw in 1958 16

5. Agrarisch produkt en inkomen in 1958 18

6. De gecumuleerde netto-toegevoegde waarde tegen factorkosten geïnduceerd per pakket eindprodukten elk ter waarde van 1.000 gulden van resp. de bedrijfstakken akkerbouw, veevoederindustrie, meelfabrieken, overige graanverwerkende bedrijven, broodbakkerijen en -fabrieken, overige bloemverwerkende bedrijven en aardappelmeel- en suikerfabrieken in 1958 26

7. De in totaal geïnduceerde inkomens door de finale afzet van de akkerbouw, veevoederindustrie, meelfabrieken, broodbakkerijen en -fabrieken, overige graan- en bloemverwerkende bedrijven en de aardappelmeel- en suikerfabrieken in 1958 27

8. De netto-toegevoegde waarden tegen factorkosten van de akkerbouw, veevoederindustrie, meelfabrieken, overige graanverwerkende bedrijven, broodbakkerijen en -fabrieken, overige bloemverwerkende bedrijven en de aardappelmeel- en suikerfabrieken, gespecificeerd naar bedrijfstakken in 1958 . . . 28

Bijlagen

I. Agrarische input-outputtabel 1958 in mln. gld. 32

II. Technische coëfficiënten van de agrarische input-outputtabel 1958 . . 34

III. Interdependentiecoëfficiënten van de agrarische input-outputtabel 1958 36

IV. Beknopte verklaring van de gevolgde methode 40

WOORD VOORAF

Het onderzoek naar de betekenis van de akkerbouw voor de Nederlandse economie is tot stand gekomen in het kader van de samenwerking tussen het Hoofdproduktschap voor Akkerbouwprodukten, de Produktschappen voor Pluimvee en Eieren, voor Vee en Vlees, en voor Zuivel enerzijds en het Landbouw-Economisch-Instituut anderzijds, o.a. ten aanzien van de economische betrekkingen tussen de agrarische en niet-agrarische bedrijfstakken.
Deze analyse – waarbij gebruik werd gemaakt van Leontiefs open input-outputmodel – is voor Nederland mogelijk dankzij de grote hoeveelheid statistisch materiaal, welke het Centraal Bureau voor de Statistiek heeft bijeengebracht ten behoeve van zijn belangrijke studie van 1960: „De produktiestructuur van de Nederlandse Volkshuishouding". Het Landbouw-Economisch Instituut is, met behulp van de gespecialiseerde kennis die het uit eigen waarnemingen heeft van het agrarische gebeuren, tot een detaillering gekomen van de relaties welke het Centraal Bureau voor de Statistiek voor de gehele bedrijfstak landbouw, bosbouw en visserij heeft opgesteld.
De akkerbouw is na de varkenshouderij en de pluimveehouderij de derde agrarische bedrijfstak waarvan de relaties met andere agrarische en niet-agrarische bedrijfstakken op deze wijze zijn belicht.

Dit onderzoek is verricht door drs. J. H. F. Schilderinck van de afdeling Algemeen Economisch Onderzoek.

De Directeur,
PROF. DR. A. KRAAL

's-Gravenhage, maart 1964

INLEIDING

De indeling van de landbouw in agrarische bedrijfstakken geschiedt op basis van de soorten voortgebrachte eindprodukten en niet op basis van de bedrijfsvorm waarin de agrarische produktie plaatsheeft. Er wordt derhalve afgeweken van de traditionele indeling in akkerbouw-, weide-, gemengde en tuinbouwbedrijven. Welke produkten hier tot de bedrijfstak akkerbouw worden gerekend, blijkt uit tabel 1 op blz. 10.
De indeling op grond van de voortgebrachte eindprodukten houdt in dat van de gemengde bedrijven het akkerbouwgedeelte wordt ondergebracht in de bedrijfstak akkerbouw en het veeteeltgedeelte respectievelijk in de bedrijfstakken rundvee-, varkens- en pluimveehouderij. Wordt op gemengde bedrijven tuinbouw uitgeoefend, dan wordt dit deel ondergebracht bij de bedrijfstak tuinbouw.
Tot de bedrijfstak akkerbouw behoren volgens het voorgaande dus niet alleen de landbouwbedrijven welke zich uitsluitend met de teelt van akkerbouwgewassen bezighouden, maar ook het „akkerbouwgedeelte" van het gemengde bedrijf. Tot de bedrijfstak akkerbouw worden voorts ook gerekend alle instellingen zonder winstoogmerk welke direct bijdragen tot verbetering van het economische resultaat van de akkerbouw, zoals o.a. de keuringsdiensten voor zaaizaden en pootgoed en het Nederlands Graancentrum. De verschillende P.B.O.-lichamen voor akkerbouwgewassen worden daarentegen niet tot de bedrijfstak akkerbouw gerekend; vanwege hun publiekrechtelijke bevoegdheden ressorteren deze onder de sector overheid. De door deze instellingen krachtens verordeningen geïnde administratieve heffingen worden dan ook aangemerkt als belastingen.

HOOFDSTUK I

DE ONTWIKKELING VAN DE PRODUKTIEWAARDE VAN DE BEDRIJFSTAK AKKERBOUW IN DE PERIODE 1950-1962

Zoals uit tabel 1 (blz. 10) blijkt, steeg de totale produktiewaarde van de akkerbouw van 1009 miljoen gulden in 1950 tot 1437 miljoen gulden in 1962; een stijging van ongeveer 45 %. Voor de verschillende onderdelen van de akkerbouwproduktie loopt deze stijging nogal uiteen. Zo steeg de waarde van de graanproduktie in de periode van 1950 tot en met 1962 met ongeveer 73 %, terwijl de waarde van de aardappelproduktie met nauwelijks 20 % toenam.

Het belangrijkste onderdeel van de Nederlandse akkerbouw is de graanproduktie. Sinds 1950 komt 40 à 46 % van de door de akkerbouw in totaal voortgebrachte produktiewaarde voor rekening van de graanproduktie, welke een vaste plaats in het bouwplan inneemt.

Het aandeel van peulvruchten, oliehoudende zaden en vezelgewassen in de produktiewaarde van de akkerbouwsector is, als gevolg van fluctuerende prijzen, aan relatief vrij grote schommelingen onderhevig. Zo verminderde de produktiewaarde van vlas in de periode van 1951 tot 1957 met ruim 60 % als gevolg van een grote daling van de marktprijs van dit produkt veroorzaakt door een overvloedig aanbod uit Oost-Europa. De laatste jaren neemt de waarde van de vlasproduktie echter weer enigszins toe.

Het aandeel van aardappelen in de totale produktiewaarde van de akkerbouw daalde van 29 % in 1950 tot 22 % in 1962. De schommelingen welke zich in de produktiewaarde van aardappelen voordoen betreffen in het bijzonder de consumptieaardappelen.

Het aandeel van de overige akkerbouwprodukten, waarvan dat van suikerbieten het belangrijkste is, varieerde van 22 tot 27 %.

Een gedetailleerd overzicht van het verloop van de produktiewaarde van de verschillende akkerbouwgewassen [1] in de periode 1950-1962 is in tabel 1 gegeven.

[1] Schommelingen in de produktiewaarde van de verschillende akkerbouwgewassen worden uiteraard beïnvloed door de weersomstandigheden. Hoe groot het belang hiervan is, blijkt uit recente Amerikaanse onderzoekingen t.a.v. de oorzaken van de graanoverschotten. Zo is in de Cornbelt de gedurende een reeks van jaren voor de graanproduktie zeer gunstige regenval in de maand juli een statistisch aanwijsbare belangrijke oorzaak geweest van de bijzonder grote jaarproduktie van voedergranen in de U.S.A.

Totale produktiewaarde van de akkerbouw (in mln. gld.) TABEL 1

	1950	1951	1952	1953	1954	1955	1956	1957	1958	1959	1960	1961	1962
Granen en stro													
Tarwe	66	63	61	72	104	89	83	104	114	146	178	146	185
Rogge	108	152	150	98	106	94	111	90	85	86	95	67	83
Gerst	67	76	84	68	46	62	67	70	76	68	74	104	120
Haver	98	168	141	110	109	139	119	112	111	79	92	103	121
Mengsels van granen	10	18	18	15	19	22	25	26	35	24	34	41	45
Maïs	4	13	18	12	7	6	2	1	1	0	0	0	0
Stro	45	101	77	91	126	145	104	97	105	106	118	122	117
Totaal	398	591	569	466	517	557	511	500	527	509	591	583	671
Peulvruchten													
Veldbonen	4	3	2	3	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Erwten	30	38	50	43	67	73	41	50	42	55	50	29	30
Stambonen	12	10	7	9	11	11	7	7	8	5	8	6	5
Totaal	46	51	59	55	79	85	49	58	51	61	59	36	36
Oliehoudende zaden en vezelgewassen													
Koolzaad	14	9	6	6	10	6	14	7	3	3	4	5	4
Lijnzaad	10	24	30	16	17	16	13	10	6	7	11	9	11
Overige olieh. zaden	8	20	6	3	6	15	19	18	12	10	5	9	12
Vlas	22	50	66	45	49	48	48	26	18	18	39	29	35
Totaal	54	103	108	70	82	85	94	61	39	38	59	52	62
Aardappelen													
Cons.-aardappelen	129	131	143	127	133	136	120	122	169	160	118	115	152
Pootaardappelen	60	60	58	73	64	52	66	55	71	64	60	59	75
Fabrieksaardapp.	64	76	78	64	60	60	58	73	69	76	96	88	89
Voederaardapp.	42	49	59	39	46	32	28	36	25	24	40	20	37
Totaal	295	316	338	303	303	280	272	286	334	324	314	282	353
Overige akkerbouwgewassen													
Suikerbieten	101	91	127	139	119	131	110	138	209	198	230	171	162
Voederbieten	72	78	88	86	76	87	61	78	84	42	81	44	52
Andere voedergew.	2	2	2	2	2	2	1	14	22	33	16	15	21
Uien	27	17	34	22	14	22	39	28	25	20	31	38	48
Cichorei	4	3	1	—	3	2	1	1	1	0	0	0	0
Landbouwzaden	10	9	9	7	12	16	18	19	21	27	28	28	32
Totaal	216	200	261	256	226	260	230	278	362	320	386	296	315
Totaal akkerbouw	1009	1261	1335	1150	1207	1267	1156	1183	1313	1252	1409	1249	1437

Bron: C.B.S., Maandstatistieken van de Landbouw

HOOFDSTUK II

DE AKKERBOUW ALS ONDERDEEL VAN DE AGRARISCHE PRODUKTIE EN ZIJN BIJDRAGE IN HET AGRARISCHE INKOMEN

De totale produktie van de in tabel 2 onderscheiden agrarische bedrijfstakken bedroeg in 1958 *f* 6275 miljoen. Hieruit resulteerde een agrarisch inkomen van *f* 3399 miljoen.

Produktiewaarde en inkomen in de agrarische bedrijfstakken in 1958 TABEL 2

	Agrar. prod. waarde (1)	Netto-agrar. produkt (2)		Agrarisch inkomen (3)	
	x f 1 miljoen	x f 1 miljoen	% van (1)	x f 1 miljoen	% van (1)
Akkerbouw	1313	883	67	895	68
Rundveehouderij	2413	1124	46	1505	62
Varkenshouderij	732	143	19	142	19
Pluimveehouderij	687	152	22	176	25
Overige veehouderij	48	6	12	6	12
Tuinbouw en bosbouw	942	611	65	602	64
Visserij	140	70	50	73	52
Totaal agrar. sector	6275	2989	48	3399	54

(2) = netto-toegevoegde waarde tegen marktprijzen.
(3) = netto-toegevoegde waarde tegen factorkosten.

Het netto-agrarische produkt van de akkerbouw bedroeg 67 % van de produktiewaarde van deze bedrijfstak. Voor de varkens- en pluimveehouderij daarentegen was dit percentage resp. 19 en 22. De varkenshouderij en ook de pluimveehouderij hebben nl. voor de voortbrenging van hun produkten relatief – in vergelijking met hun produktiewaarde – een groot bedrag aan granen en mengvoeders nodig, die van andere bedrijfstakken moeten worden gekocht. Deze aankopen – inclusief de handels- en vervoersmarges – bedroegen in 1958 resp. 74 en 70 % van de produktiewaarde van genoemde bedrijfstakken. Voor de akkerbouw daarentegen was de waarde van de aankopen uit andere bedrijfstakken 27 % van de produktiewaarde, terwijl dit percentage voor de rundveehouderij 51 en voor de tuinbouw 27 bedroeg. In deze bedrijfstakken werd dus een groter deel van de produktiewaarde door de in de eigen bedrijfstak aanwezige produktiefactoren (arbeid en kapitaal) voortgebracht dan in de varkens- en pluimveehouderij [1].

[1] Hieruit mag evenwel niet geconcludeerd worden dat de varkens- en pluimveehouderij minder rendabel zouden zijn dan de andere genoemde agrarische bedrijfstakken.

Het verschil tussen het netto-agrarische produkt (2) en het agrarische inkomen (3) vindt zijn oorzaak in het feit dat maatregelen van de overheid de inkomensvorming hebben beïnvloed. Zo is in de akkerbouw het inkomen *f* 12 miljoen hoger dan het netto-agrarische produkt. Dit bedrag is resultante van een inkomensverhoging van *f* 38 miljoen door subsidies (o.a. areaaltoeslagen bij verbouw van voedergranen) en een inkomensvermindering met *f* 26 miljoen als gevolg van indirecte belastingen.
Van meer betekenis nog voor het realiseren van een redelijk inkomen in de akkerbouw is de bescherming die de overheid de akkerbouw verleent tegen de import van relatief goedkope voedergranen. Zij doet dit door middel van egalisatieheffingen [1]. Deze heffingen op geïmporteerde voedergranen hebben in 1958 in totaal *f* 91 miljoen opgebracht, nl. de heffing op gerstimport *f* 24 miljoen, op haverimport *f* 20 miljoen, op maïsimport *f* 28 miljoen en op invoer van overige granen *f* 19 miljoen. Het opbrengstverhogend effect van deze bescherming voor de binnenlandse produktie van voedergranen beliep – indien verondersteld wordt dat zonder bescherming dezelfde hoeveelheid zou zijn geproduceerd – voor 1958 naar schatting omstreeks *f* 65 miljoen.

Niet alleen de subsidies en de importheffingen op voergranen hebben het inkomen in de akkerbouwsector verhoogd, ook de verplichte bijmenging van inlandse tarwe – welke van mindere kwaliteit is dan de geïmporteerde – in broodgraan voor binnenlands verbruik, heeft in 1958 in aanzienlijke mate tot verbetering van het inkomen in de akkerbouw bijgedragen.
De bijmengingsverplichting maakte het nl. mogelijk een groot deel van de binnenlandse tarweproduktie te verkopen tegen de door de Minister van Landbouw en Visserij vastgestelde richtprijs, die het karakter had van een vaste garantieprijs. Voor tarwe die niet als consumptietarwe kon afgezet worden, maar tot veevoeder gedenatureerd moest worden, werd een vergoeding verleend die gebaseerd was op het verschil tussen de prijs van eventuele ingevoerde tarwe voor veevoer, inclusief de importheffing, en de voor inlandse tarwe geldende richtprijs.
De kwantitatieve betekenis van de bijmenigingsverplichting voor de inkomensvorming in de akkerbouw kan benaderd worden door na te gaan, wat de tarwe zou hebben opgebracht, indien de bijmengingsverplichting niet zou hebben bestaan. In dit laatste geval kan men aannemen dat bijna de gehele inlandse tarweoogst zijn bestemming in de veevoedersector gevonden zou hebben en dat de prijs op het niveau van de geïmporteerde voedertarwe gelegen zou hebben. Daar de inlandse tarwe qua kwaliteit overeenkomt met de uit Frankrijk geïmporteerde voedertarwe, mag men stellen dat de prijs af-boerderij vrijwel gelijk zou zijn geweest aan de importprijs van Franse tarwe c.i.f. Rotterdam, vermeerderd met een vervoersmarge.

[1] Deze heffingen worden gerestitueerd indien de met behulp van geïmporteerde voedergranen veredelde produkten in het buitenland worden afgezet.

De resultaten van deze berekening zijn weergegeven in tabel 3, waaruit blijkt dat in 1958, als gevolg van de verplichte bijmenging in broodgranen de inlandse consumptietarwe *f* 21 miljoen meer opgebracht heeft dan anders het geval geweest zou zijn.

Waardevermeerdering van inlandse tarwe als gevolg van de verplichte bijmenging in broodgranen in 1958 TABEL 3

	Afleveringen	Gestaffelde richtprijs	C.i.f.-prijs Franse voedertarwe [1]	Prijsverschillen	Waardevermeerdering
	x 1000 ton		per 100 kg		x f 1 miljoen
Januari	37,3	28,35	22,34	6,01	2,2
Februari	30,5	28,60	22,65	5,95	1,8
Maart	17,0	28,85	22,71	6,14	1,0
April	3,4	29,10	23,06	6,04	0,2
Mei	—	—	22,33	—	—
Juni	—	—	23,88	—	—
Juli	—	—	24,31	—	—
Augustus	30,5	27,80	23,47	4,33	1,3
September	105,0	28,15	22,45	5,70	6,0
Oktober	50,7	28,50	21,75	6,75	3,4
November	27,1	28,85	21,52	7,33	2,0
December	37,3	29,20	20,98	8,22	3,1
Totaal 1958	338,8	—	—	—	21,0

[1] C.i.f.-prijs van uit Frankrijk geïmporteerde voedertarwe + vervoersmarge is gelijk aan de prijs van inlandse tarwe af-boerderij.

HOOFDSTUK III

DE MACRO-ECONOMISCHE BATEN EN LASTENREKENING VAN DE AKKERBOUW

In tabel 4 is een overzicht gegeven van de afzet van akkerbouwprodukten en de kosten welke aan de voortbrenging daarvan waren verbonden.
Hoewel de cijfers alleen het jaar 1958 betreffen, geven zij een betrouwbare indruk van de relaties tussen de akkerbouw en de andere bedrijfstakken van de Nederlande volkshuishouding voor latere jaren, daar de technisch-economische relaties, zoals uit andere soortgelijke onderzoekingen blijkt, een tamelijk stabiel karakter vertonen.
Aan de *batenzijde* van tabel 4 vindt men de voornaamste bedrijfstakken en sectoren genoemd waaraan de akkerbouw zijn produkten afzet. Het merendeel van de akkerbouwproduktie (70,1 %) is bestemd voor verdere verwerking in andere bedrijfstakken, maar ook de directe binnenlandse consumptie en de uitvoer van onbewerkte akkerbouwgewassen – resp. 8,7 % en 17,9 % van de totale produktiewaarde – zijn voor de akkerbouw niet belangrijk. De voornaamste afnemers van de akkerbouw zijn de bedrijfstakken veehouderij, de veevoeder- en meelfabrieken, welke resp. 35,3 % en 21 % van de graanproduktie verwerken. Ook de aardappelmeel- en suikerindustrie, welke 21 % van de totale akkerbouwproduktie verwerken, zijn belangrijke afnemers. De „Overige bedrijfstakken" omvatten de strokartonindustrie, welke voor ongeveer 25 miljoen gulden stro van de akkerbouw heeft gekocht; de textielindustrie welke voor ± 11 miljoen gulden vlas heeft afgenomen; de sector dranken en tabak die voor 10 miljoen gulden van de akkerbouw heeft aangekocht; de olieraffinaderijen welke voor 4 miljoen gulden oliehoudende zaden kochten; de groenten- en fruitconservenfabrieken welke 3 miljoen gulden aan akkerbouwprodukten verwerkten; de overige veehouderij met 6 miljoen gulden granen en voedergewassen; de dienstensector, waaronder o.a. de horecabedrijven en ziekenhuizen ressorteren, welke voor 3 miljoen gulden akkerbouwprodukten (voornamelijk aardappelen en peulvruchten) afnamen; de tuinbouw met 2 miljoen gulden stro-aankopen; de overige voedingsmiddelenindustrieën en de sector „handel en verkeer", welke tezamen voor ongeveer 5 miljoen gulden akkerbouwprodukten verwerkten.
Op de *lastenzijde* van tabel 4 treft men de bedrijfstakken aan waarvan de akkerbouw zijn grond- en hulpstoffen enz. voor de voortbrenging van zijn produkten heeft betrokken. Per bedrijfstak is aangegeven welke soorten goederen en diensten door de akkerbouw gekocht werden.
Uit eigen produktie heeft de akkerbouw voor 61 miljoen gulden aan-

gewend voor verdere produktie. Dit zijn de z.g. „interne leveringen" binnen de bedrijfstak zelve; vandaar dat de voortbrenging en het verbruik van de desbetreffende produkten, zowel aan de baten- als aan de lastenzijde van de tabel voor hetzelfde bedrag opgenomen zijn.
In 1958 bedroeg de waarde van de verbruikte kunstmeststoffen 125 miljoen gulden. Hiervan werd voor 92 miljoen gulden uit het binnenland betrokken; ca. 33 miljoen gulden aan kunstmeststoffen kwam uit het buitenland. Het verbruik van kunstmest was 9,5 % van de totale produktiewaarde van de akkerbouw. Daar alle produkten, gekocht van andere bedrijfstakken en dus ook kunstmest, gewaardeerd zijn tegen prijzen af-fabriek, moet – om een volledig beeld te krijgen van de totale aankoopwaarde van kunstmeststoffen – het bedrag van 125 miljoen gulden in feite nog worden verhoogd met een deel van de handels- en vervoersmarges welke in tabel 4 voor alle aankopen tezamen zijn vermeld en welke in totaal 18 miljoen gulden bedragen.
De aankopen van textiel, leer en rubberprodukten hebben betrekking op de aanschaf van dekkleden, paardetuigen, drijfriemen, auto- en trekkerbanden enz. De overige aankopen uit andere bedrijfstakken en uit het buitenland en de posten afschrijvingen en indirecte belastingen spreken voor zichzelf.
Van alle posten aan de lastenzijde van tabel 4 is de netto-toegevoegde waarde tegen factorkosten ad 895 miljoen gulden verreweg de belangrijkste. Zij bedraagt ruim 68 % van de totale produktiewaarde van de akkerbouw. In het volgende hoofdstuk zal nader op de betekenis van het begrip toegevoegde waarde ingegaan worden.

Baten en lasten van de akkerbouw in 1958 (in mnl. gld.) TABEL 4

LASTEN [1]			BATEN		
Akkerbouw:			*Akkerbouw:*		
zaaizaad	24		granen (zaaizaad)	24	
pootgoed aard.	30		pootgoed aardappelen	30	
stro	7	61	stro	7	61
Tuinbouw en bosbouw:			*Rundveehouderij:*		
tuinbouw- en bosbouwprod.		2	granen	64	
Textiel en rubber:			voedergewassen	89	
textiel- en leerprodukten		4	aardappelen	24	
Chemie			stro	41	218
kunstmest	92		*Varkenshouderij:*		
bestrijdingsmiddelen	6		granen	58	
vloeibare brandstof	19	117	voedergewassen	5	
Nijverheid:			aardappelen	7	
onderhoud machines	33		stro	22	92
onderhoud vervoermidd.	16		*Pluimveehouderij:*		
overige w.o. energie	8	57	granen	25	
Bouwnijverheid:			stro	1	26
onderhoud gebouwen		9	*Veevoederindustrie:*		
Overige bedrijfstakken:			tarwe	5	
handels- en vervoersmarge	18		rogge	38	
assurantiepremies	6		gerst	37	
bankdiensten	7		haver	47	
ov. diensten w.o. P.T.T.	9		mengsels van granen	2	
nergens anders genoemd	5	45	peulvruchten	9	138
Invoer:			*Meelfabrieken:*		
kunstmest	33		tarwe	99	
zaai- en pootgoed	13		rogge	4	103
onderdelen machines enz.	10		*Aard.meel- en suikerfabrieken:*		
chemische produkten	4		aardappelen	67	
overige	1	61	suikerbieten	208	275
Afschrijvingen		74	*Overige bedrijfstakken:*		
Indirecte belastingen:			diverse akkerbouwgewassen		69
waterschapslasten	14		*Uitvoer:*		
heffingen P.B.O.-organen	6		granen	31	
grondbelasting	4		peulvruchten	39	
motorrijtuigbelasting	2	26	oliehoudende zaden en vezelgewassen	31	
Subsidies op granen		–38	aardappelen	93	
Netto-toegevoegde waarde tegen factorkosten		895	ov. akkerbouwgewassen	41	235
			Consumptie:		
			granen en peulvruchten	10	
			aardappelen	105	115
			Voorraadmutaties:		
			granen		–19
Totaal		1313	Totaal		1313

[1] Hierin zijn de kosten van de zelfstandige loonwerkers begrepen, althans voor zover deze ten behoeve van de akkerbouw werkzaam zijn geweest. Deze uitgaven zijn niet in hun geheel als één post onder de lasten opgenomen, maar verspreid over de verschillende kostencategorieën, al naar gelang de bedrijfstak van herkomst. Zo zijn b.v. de uitgaven van de loonwerkers voor vloeibare brandstoffen - tezamen met die van de akkerbouwers - onder „chemie" opgenomen.

HOOFDSTUK IV

DE TOEGEVOEGDE WAARDE VAN DE AKKERBOUW EN VAN ANDERE AGRARISCHE BEDRIJFSTAKKEN

De toegevoegde waarde van een bedrijfstak wordt bepaald door de totale produktiewaarde van die bedrijfstak te verminderen met de waarde van de verbruikte „inputs" uit andere bedrijfstakken, de invoer en de afschrijvingen.
De aldus gedefinieerde toegevoegde waarde is de netto-toegevoegde waarde tegen marktprijzen. Worden de afschrijvingen niet afgetrokken, dan wordt de bruto-toegevoegde waarde verkregen. Indien de netto-toegevoegde waarde tegen marktprijzen wordt verminderd met de indirecte belastingen en vermeerderd met het saldo van prijsverlagende subsidies en heffingen, verkrijgt men de netto-toegevoegde waarde tegen factorkosten.
Het verband tussen de hierboven gedefinieerde begrippen blijkt uit tabel 5, waar een verkorte berekening van de netto-toegevoegde waarde, zowel tegen marktprijzen als tegen factorkosten, uitgevoerd is voor de akkerbouw en de overige agrarische bedrijfstakken.
De toegevoegde waarde van een bedrijfstak heeft zowel betrekking op de hoeveelheden produkt, welke door de desbetreffende bedrijfstak aan het nationale produkt toegevoegd zijn, als op de waarde van de beloning, welke de produktiefactoren arbeid en kapitaal in die bedrijfstak verkrijgen en toevoegen aan het nationale inkomen.
De toegevoegde waarde tegen marktprijzen van een bedrijfstak laat zien hoe groot de bijdrage van de desbetreffende bedrijfstak in het nationale produkt is. De toegevoegde waarde tegen factorkosten geeft aan hoeveel inkomen die bedrijfstak uit zijn bijdrage tot het nationale produkt heeft verkregen. Het verschil tussen de toegevoegde waarde tegen marktprijzen en die tegen factorkosten wordt veroorzaakt door het ingrijpen van de overheid. De overheidsmaatregelen kunnen zowel inkomensverhogend (nl. door het verlenen van subsidies) als inkomensverlagend zijn (door heffing van indirecte belastingen). De toegevoegde waarde *tegen marktprijzen* heeft betrekking op het nationale *produkt;* de toegevoegde waarde *tegen factorkosten* op het nationale *inkomen.*
Uit tabel 5 blijkt duidelijk dat de verdiende inkomens (netto-toegevoegde waarde tegen factorkosten) en de bijdrage in het nationale produkt (netto-toegevoegde waarde tegen marktprijzen) per bedrijfstak aanzienlijk kunnen verschillen ten gevolge van subsidies, opgelegde heffingen en de indirecte belastingen.
De netto-toegevoegde waarde tegen factorkosten in de akkerbouw bedroeg in 1958 *f* 895 miljoen gulden, de netto-toegevoegde waarde tegen

Agrarisch produkt en inkomen in 1958 (in mln. guldens)

TABEL 5

	Akkerbouw	Rundvee-houderij	Varkens-houderij	Pluimvee-houderij	Overige veehouderij	Tuinbouw, bosbouw	Visserij	Totaal
Totale produktie	1313	2413	732	687	48	942	140	6275
Verbruik intermediaire goederen en diensten	—295	—1173	—573	—524	—42	—179	—38	—2824
Verbruik ingevoerde goederen en diensten .	— 61	— 49	—	—	—	— 73	—18	— 201
Bruto-toegevoegde waarde tegen marktprijzen (Bruto-agrarisch produkt)	957	1191	159	163	6	690	84	3250
Afschrijvingen	— 74	— 67	— 16	— 11	—	— 79	—14	— 261
Netto-toegevoegde waarde tegen marktprijzen (Netto-agrarisch produkt)	883	1124	143	152	6	611	70	2989
Indirecte belastingen	— 26	— 29	— 1	— 3	—	— 10	— 1	— 70
Prijsverlagende subsidies (+) en heffingen (—)	+ 38	+ 410	—	+ 27	—	+ 1	+ 4	+ 480
Netto-toegevoegde waarde tegen factorkosten (Agrarisch inkomen)	895	1505	142	176	6	602	73	3399

marktprijzen *f* 883 miljoen gulden. Het verschil is ontstaan doordat de overheid aan deze bedrijfstak enerzijds subsidies verleende ten bedrage van 38 miljoen gulden, maar anderzijds 26 miljoen gulden aan indirecte belastingen van deze bedrijfstak vorderde. De monopolieheffingen welke van overheidswege op de import van voedergranen gelegd worden, zijn niet in de toegevoegde waarde tegen factorkosten van de akkerbouw begrepen, maar zijn bij de graanimporterende bedrijfstakken (voornamelijk veevoederindustrie en meelfabrieken) opgenomen.
Ter vergelijking diene dat in de rundveehouderij ondernemers, kapitaalverschaffers en werknemers gezamenlijk in 1958 een inkomen ontvangen hebben van 1505 miljoen gulden (62,37 % van de totale produktiewaarde). De nettobijdrage in het nationale produkt was daarentegen 1124 miljoen gulden (46,58 % van de totale produktiewaarde).
In de pluimveehouderij is de discrepantie tussen de verdiende inkomens ten bedrage van 176 miljoen gulden (25,61 % van de totale produktiewaarde) en de nettobijdrage in het nationale produkt ten bedrage van 152 miljoen gulden (22,13 % van de totale produktiewaarde) veel geringer dan in de rundveehouderij.
De betekenis, welke een bepaalde bedrijfstak voor de gehele volkshuishouding heeft op grond van de in die bedrijfstak gevormde toegevoegde waarde, geeft evenwel geen enkele aanwijzing inzake de toegevoegde waarde per eenheid arbeid en kapitaal. Het is in principe heel goed mogelijk dat bv. in de bedrijfstak pluimveehouderij, waar de toegevoegde waarde gering is in vergelijking met de bedrijfstakken „akkerbouw" en „rundveehouderij", de toegevoegde waarde per eenheid arbeid en kapitaal hoger is dan in laatstgenoemde bedrijfstakken.

HOOFDSTUK V

DE ECONOMISCHE RELATIES TUSSEN DE AKKERBOUW EN DE ANDERE BEDRIJFSTAKKEN

(de input-outputtabel en technische coëfficiënten)

Men kan zich bij het onderzoek naar de macro-economische betekenis van de akkerbouw voor de nationale volkshuishouding niet beperken tot het inkomen dat uitsluitend in deze bedrijfstak zelf in een bepaald jaar is gevormd. Ook de produkties en de inkomens van toeleverende en afnemende bedrijfstakken dienen hierbij te worden betrokken. De akkerbouw is nl. op directe en indirecte wijze verweven met talrijke andere bedrijfstakken.

Een indruk van de directe relaties is reeds gegeven in tabel 4 waar de baten en lasten primair zijn ingedeeld naar bedrijfstaken. Een dergelijke indeling is nuttig omdat daarmede de mogelijkheid is geschapen de baten- en lastengegevens van de akkerbouw te plaatsen in het kader van de produktie- en afzetstructuur van de gehele Nederlandse volkshuishouding. Immers door de baten en lasten van alle bedrijfstakken overeenkomstig een zelfde criterium in te delen, verkrijgt men een sluitend geheel, daar het totaal van de verkopen van een bepaalde bedrijfstak aan een andere gelijk moet zijn aan het totaal van de aankopen van deze laatste bij de eerste bedrijfstak. Deze gelijkheid kan slechts verkregen worden indien zowel de aan- als de verkopen tegen dezelfde prijzen worden gewaardeerd. In de praktijk van de hier toegepaste onderzoekingsmethode wordt dit gerealiseerd door de verkoopprijzen te splitsen in twee delen, nl. het gedeelte van de verkoopprijs dat bestaat uit de prijs af-fabriek en in het gedeelte dat betrekking heeft op de zogenaamde handels- en vervoersmarges. Vandaar dat in tabel 4 de totale handels- en vervoersmarges ten bedrage van 18 miljoen gulden afzonderlijk zijn vermeld.

Duidelijker dan tabel 4 geeft bijlage I een overzicht van de directe relaties welke er tussen de akkerbouw en de overige bedrijfstakken van de nationale economie bestaan. Bijlage I – een input-outputtabel genaamd – geeft zowel de aankopen (input) als de afzet (output) van een bedrijfstak weer.

Het is nu gemakkelijk in te zien hoe de tot bedrijfstakken gecomprimeerde baten- en lastenrekening van de akkerbouw past in de input-outputtabel (bijlage I), waar men de bedrijfstak akkerbouw terugvindt onder kolom 1 en regel 1.

Kolom 1 correspondeert met de lastenkant van tabel 4; op regel 1 treft men de baten van de akkerbouw uit tabel 4 aan. De in deze tabel weer-

gegeven specificaties van de inhoud van de goederen- en diensten-„pakketten", welke de akkerbouw van andere bedrijfstakken betrekt of aan andere bedrijfstakken levert, komen in de gegevens van de input-outputtabel te vervallen. Hierdoor wordt weliswaar het inzicht in de aard van de verschillende voortgebrachte en verbruikte goederen- en dienstenpakketten bemoeilijkt, maar de overzichtelijkheid t.a.v. de omvang, de bestemming en de herkomst van de goederen- en dienstenstromen is er ten zeerste mee gebaat. Vooral aan dit gecomprimeerde maar overzichtelijke beeld dat de „input-outputtabel" geeft van de produktie- en afzetstructuur zoals deze zich in een bepaald jaar in een volkshuishouding hebben gerealiseerd, ontleend zij haar betekenis.

In de input-outputtabel (bijlage I) kan men nu de directe goederen- en dienstenstromen naar en van de akkerbouw gemakkelijk volgen. De totalen van de baten- en lastenrekening (tabel 4) ten bedrage van 1313 miljoen gulden vindt men terug in de randtotalen, terwijl de waarde van de resp. verkochte en aangekochte hoeveelheden produkt correspondeert met de bedragen op de regels resp. in de kolommen van de onderscheiden bedrijfstakken van de input-outputtabel. Zo vindt men bv. de waarde van de aangekochte hoeveelheden kunstmest en andere chemische produkten (ten bedrage van 117 miljoen gulden) terug in kolom 1, regel 27, en de afzet van bv. graan aan de rundveehouderij (ten bedrage van 218 miljoen gulden) op regel 1, kolom 2. De waarde van de afzet van akkerbouwprodukten naar het buitenland (ten bedrage van 235 miljoen gulden) en naar de binnenlandse gezinshuishoudingen (ten bedrage van 115 miljoen gulden) is vermeld op regel 1, in resp. de kolommen 33 en 34. De waarde van de invoer, afschrijvingen, indirecte belastingen, subsidies en de netto-toegevoegde waarde tegen factorkosten van de akkerbouw vindt men terug in kolom 1, resp. op de regels 33 t/m 37.

De input-outputtabel (bijlage I) laat dus de directe relaties zien van de akkerbouw met de overige bedrijfstakken, het buitenland, de binnenlandse consumptie en de overheidshuishoudingen.

Ten einde inzicht te verkrijgen in de relatieve betekenis van deze kwantitatieve economische betrekkingen zijn in bijlage II van alle in de voorgaande tabel genoemde bedrijfstakken de aankopen (inputs) uitgedrukt in procenten van de totale produktiewaarden zoals deze in de desbetreffende kolommen van bijlage I op de laatste regel staan vermeld. Deze procenten, welke technische coëfficiënten worden genoemd, geven aan hoeveel inputs per eenheid produkt van een bepaalde bedrijfstak rechtstreeks uit de verschillende direct toeleverende bedrijfstakken en aan primaire kosten [1] nodig zijn. Zo blijkt dat van de produktiewaarde van de akkerbouw de binnenlandse aankopen slechts 22,46 %, de invoer 4,65 %, de afschrijvingen 5,64 % en de indirecte belastingen 1,98 % uitmaakten. De netto-toegevoegde waarde tegen factorkosten bedroeg 68,16 %, waarin echter 2,89 % subsidies waren begrepen.

[1] De primaire kosten omvatten de invoer, de afschrijvingen, de indirecte belastingen, subsidies, de heffingen en de netto-toegevoegde waarde tegen factorkosten.

Vraagt men zich af voor hoeveel procenten de akkerbouw bijdraagt in de produktiewaarden van andere bedrijfstakken, dan blijkt dat – om slechts de belangrijkste te noemen – de akkerbouwprodukten 9,03 % van de produktiewaarde van de rundveehouderij uitmaken, 12,57 % van die van de varkenshouderij, 3,78 % van die van de pluimveehouderij, 11,40 % van die van de veevoederindustrie, 31,40 % van die van de meelfabrieken en 37,06 % van de produktiewaarden van de aardappelmeelen de suikerfabrieken.
De technische coëfficiënten van bv. de bedrijfstak akkerbouw geven echter geen informatie over de produktiewaarden welke in andere, toeleverende bedrijfstakken ontstaan als gevolg van de produktie in de akkerbouw zelf. Bij het onderzoek naar de economische betekenis van een bedrijfstak voor de gehele volkshuishouding moet men rekening houden met deze indirecte produkties en de daaruit resulterende toegevoegde waarden in de andere bedrijfstakken. Om dus een volledig beeld van de economische betekenis van de Nederlandse akkerbouw te krijgen moeten, behalve de in de eigen bedrijfstak gevormde toegevoegde waarde ad 895 miljoen gulden, ook de gevormde toegevoegde waarden, welke zijn gevormd in de toeleverende bedrijfstakken uit hoofde van door hen aan de akkerbouw geleverde goederen en diensten, in beschouwing worden genomen.

HOOFDSTUK VI

DE DIRECTE EN INDIRECTE PRODUKTIESAMENHANGEN VAN DE AKKERBOUW MET DE OVERIGE BEDRIJFSTAKKEN VAN DE NATIONALE VOLKSHUISHOUDING

(interdependentiecoëfficiënten)

Het is – zoals gezegd – voor de verkrijging van inzicht in de mate waarin de akkerbouw bijdraagt tot de totale produktie in de Nederlandse volkshuishouding noodzakelijk te bepalen welke waarde er door de activiteiten van de akkerbouw ook in de andere bedrijfstakken van de nationale economie wordt voortgebracht. Als voorbeeld moge dienen het verbruik van kunstmest door de akkerbouw, welke dit produkt heeft gekocht van de chemische industrie. Deze bedrijfstak moest ten behoeve van zijn produktie grondstoffen kopen uit het buitenland en van andere binnenlandse bedrijfstakken, o.a. van de mijnen, hoogovenbedrijven, energiebedrijven enz. Al deze voor de kunstmestindustrie secundaire en verder verwijderde produkties worden indirecte produkties genoemd.
Met behulp van de technische coëfficiënten van bijlage II is het nu niet alleen mogelijk de directe, maar ook de indirecte effecten op de produktie in andere bedrijfstakken te bepalen. De resultaten van deze berekening komen tot uitdrukking in de z.g. interdependentiecoëfficiënten, welke aangeven hoeveel produkt er in de onderscheiden bedrijfstakken van de volkshuishouding moet worden geproduceerd om te voldoen aan de vraag naar een pakket goederen en diensten van een bepaalde waarde. Bijlage III geeft nu een inzicht in de onderlinge samenhangen of interdependenties van de verschillende bedrijfstakken, uitgedrukt per pakket goederen en diensten ter waarde van 1.000.000 gulden van de diverse, in de kop genoemde, bedrijfstakken.
Het blijkt dat in 1958 de voortbrenging van een pakket akkerbouwprodukten ter waarde van 1.000.000 gulden in de binnenlandse volkshuishouding een totale omzet van *f* 1.327.192 teweegbracht. De akkerbouw produceerde, behalve het pakket eindprodukten af *f* 1 miljoen, bovendien nog voor *f* 49.484 aan grondstoffen voor dit pakket. De chemische industrie moest ten behoeve van dit pakket voor *f* 105.930 produceren, de nijverheid voor *f* 87.021, de dienstensector voor *f* 29.740, handel en verkeer voor *f* 23.322, de bouwnijverheid voor *f* 10.984 en alle overige bedrijfstakken tezamen voor *f* 20.711.
Uit bijlage III kan men ook aflezen (regel 1) hoeveel de akkerbouw in 1958 moest produceren ten behoeve van een pakket goederen en diensten ter waarde van *f* 1 miljoen van andere bedrijfstakken. Per pakket rund-

veehouderijprodukten (levend vee) ten bedrage van *f* 1 miljoen moest de akkerbouw voor *f* 135.081 aan grondstoffen voor de rundveehouderij produceren. Voor een pakket zuivelprodukten van dezelfde waarde diende de akkerbouw voor *f* 101.705 aan grondstoffen te leveren, terwijl voor een pakket geslacht vers rundvlees van *f* 1 miljoen *f* 125.318 aan akkerbouwprodukten nodig was. Per pakket elk ter waarde van *f* 1 miljoen aan pluimveehouderijprodukten, aan levende varkens, aan geslacht vers varkensvlees en aan vleeswaren en -conserven, waren respectievelijk *f* 134.484, *f* 216.870, *f* 213.820 en *f* 105.858 aan binnenlandse akkerbouwprodukten benodigd. Voorts werd ten behoeve van een pakket veevoeders ter waarde van *f* 1 miljoen, voor *f* 145.074 aan inlandse akkerbouwprodukten verwerkt, t.b.v. een dergelijk pakket meel en bloem voor *f* 329.651, t.b.v. brood voor *f* 144.178, t.b.v. aardappelmeel en suiker voor *f* 395.397 en t.b.v. cacao-chocolade en suikerwerken voor *f* 57.350.

In de niet-agrarische bedrijfstakken werd ten slotte in 1958 per *f* 1 miljoen produktie aan akkerbouwprodukten verbruikt, in de bedrijfstak textiel, leer en rubber *f* 4.537, in de chemische industrie *f* 5.118, in de nijverheid *f* 2.679 en in de dienstensector *f* 4.072.

De gegevens van bijlage III tonen duidelijk aan hoe complex de onderlinge betrekkingen tussen de bedrijfstakken van de volkshuishouding zijn. Er blijkt uit in hoeverre de bedrijfstakken in 1958 van elkaar afhankelijk waren en tevens in welke mate de produktie in de ene bedrijfstak weer produktie in de andere bedrijfstak teweeg gebracht heeft.

HOOFDSTUK VII

DE INKOMENS WELKE IN 1958 DOOR DE ACTIVITEIT VAN DE AKKERBOUW EN DE AKKERBOUWPRODUKTENVERWERKENDE INDUSTRIEËN IN DE NEDERLANDSE VOLKSHUISHOUDING WERDEN GEÏNDUCEERD

De werkelijke betekenis van een bedrijfstak voor de nationale inkomensvorming hangt niet af van de mate waarin de desbetreffende bedrijfstak de produktie in andere bedrijfstakken bevordert, maar van de mate waarin die bedrijfstak de inkomensvorming in de verschillende bedrijfstakken stimuleert. Deze inkomensvorming wordt nu gemeten aan de hand van netto-toegevoegde waarden tegen factorkosten, welke per kolom worden afgeleid uit de interdependentiecoëfficiënten van bijlage III. Op deze wijze houdt men niet alleen rekening met de netto-toegevoegde waarde tegen factorkosten van de desbetreffende bedrijfstak zelve, maar ook met de door die bedrijfstak in andere bedrijfstakken geïnduceerde toegevoegde waarden. In dit geval wordt de macro-economische betekenis van een bedrijfstak voor de inkomensvorming in de volkshuishouding afgemeten naar de grootte van de zogenaamde gecumuleerde netto-toegevoegde waarde tegen factorkosten.
Voor de bedrijfstakken akkerbouw, veevoederindustrie, meelfabrieken, overige graanverwerkende bedrijven, broodbakkerijen en -fabrieken, overige bloemverwerkende bedrijven en de aardappelmeel- en suikerfabrieken zijn nu op basis van bijlage III de gecumuleerde netto-toegevoegde waarden tegen factorkosten berekend. De resultaten van deze berekeningen, welke zijn uitgedrukt per pakket eindprodukten (finale afzet) ter waarde van *f* 1.000, zijn weergegeven in tabel 6. Zo werd er in 1958 door de akkerbouw per *f* 1000,– eindprodukt in totaal *f* 798 aan inkomen in de binnenlandse volkshuishouding gevormd. Deze bedrijfstak verkreeg hiervan zelfs *f* 715, de nijverheid *f* 30, de chemie *f* 18, de diensten *f* 17, handel en verkeer *f* 10 en de overige bedrijfstakken *f* 8.
Hoe groot het totale absolute bedrag aan inkomen is dat door een bepaalde finale afzet in de volkshuishouding wordt gevormd, hangt uiteraard af van de totale hoeveelheid eindprodukten die door de desbetreffende bedrijfstak finaal wordt afgezet. Daar slechts een klein gedeelte van de akkerbouwprodukten finaal wordt afgezet, zijn de in totaal in de volkshuishouding geïnduceerde inkomens als gevolg van deze relatieve kleine *finale* vraag uiteraard slechts gering. Voor de akkerbouw, veevoederindustrie, meelfabrieken en broodbakkerijen en -fabrieken, de overige graan- en bloemverwerkende bedrijven en de aardappelmeel- en suikerindustrie is nu nagegaan hoeveel inkomen in 1958 in de Nederlandse volkshuishouding is gevormd als gevolg van de finale vraag (dit

is de vraag voor directe consumptie, voor export en ten behoeve van voorraadvorming) naar gerede produkten van deze bedrijfstakken.
De bedrijfstak akkerbouw heeft in 1958 voor *f* 331 miljoen aan finale eindprodukten in binnen- en buitenland afgezet en daaruit resulteerde een inkomensvorming voor de gehele Nederlandse volkshuishouding ten bedrage van *f* 266 miljoen, waarvan de akkerbouw zelf *f* 237 miljoen verkreeg, zoals blijkt uit de eerste kolom van tabel 7.

TABEL 6

De gecumuleerde netto-toegevoegde waarden tegen factorkosten geïnduceerd per pakket eindprodukten elk ter waarde van 1000 gulden van resp. de bedrijfstakken akkerbouw, veevoederindustrie, meelfabrieken, overige graanverwerkende bedrijven, broodbakkerijen en -fabrieken, overige bloemverwerkende bedrijven en aardappelmeel- en suikerfabrieken in 1958

		Akkerbouw	Veevoederindustrie	Meelfabrieken	Overige graanverwerkende bedrijven	Broodbakkerijen en -fabrieken	Overige bloemverwerk. bedrijv.	Aardappelmeel- en suikerfabr.
Akkerbouw	(1	715	99	225	11	98	54	270
Rundveehouderij	(2		7			1	10	
Varkenshouderij	(3		1					
Pluimveehouderij	(4						11	
Overige veehouderij	(5							
Tuinbouw en bosbouw	(6	1						1
Visserij	(7		2				1	
Zuivel	(8		1				2	
Varkensslachterijen	(9							
Ov. slachterijen	(10							
Vleeswarenindustrie	(11							
Vetsmelterijen en destr. bedr.	(12		1				1	
Veevoederindustrie	(13		82				2	
Meelfabrieken	(14		3	67	2	29	5	
Ov. graanverwerkende bedr.	(15		3		145		4	3
Broodbakkerijen en -fabriek.	(16					325		
Ov. bloemverwerkende bedr.	(17						269	
Aardapp.meel- en suikerfabr.	(18		3				17	153
Cacao-, choc.- en suikerw.ind.	(19						5	
Olieraff. en margarinefabr.	(20		6			2	10	
Groenten- en fruitverw.ind.	(21							
Visverwerkende bedrijven	(22		1					
Koffiebrand. en theepak.	(23							
Ov. voedingsmidd.industr.	(24		1			5	23	
Voortbr. dranken en tabak	(25					6	1	
Textiel, leer en rubber	(26	2	1	1		1	1	3
Chemie	(27	18	4	7	4	7	6	9
Nijverheid	(28	30	17	19	22	27	42	31
Bouwnijverheid	(29	5	2	2	4	6	4	5
Handel en verkeer	(30	10	20	17	13	26	30	43
Diensten	(31	17	9	9	10	20	26	20
N.a.g.	(32	—	—	—	—	—	—	—
Totaal		798	263	348	211	553	524	538

TABEL 7

De in totaal geïnduceerde inkomens door de finale afzet van de akkerbouw, veevoederindustrie, meelfabrieken, broodbakkerijen en -fabrieken, overige graan- en bloemverwerkende bedrijven en de aardappelmeel- en suikerfabrieken in 1958 (in mln. guldens)

		Akkerbouw	Veevoederindustrie	Meelfabrieken, broodbakkerijen en fabrieken	Overige graan- en bloemverwerkende bedr.	Aardappelmeel- en suikerfabrieken
Akkerbouw	(1	237	8	52	21	110
Rundveehouderij	(2	—	1	—	4	—
Pluimveehouderij	(4	—	—	—	4	—
Veevoederindustrie	(13	—	7	—	1	—
Meelfabrieken	(14	—	—	16	2	—
Ov. graanverwerkende bedrijven	(15	—	—	—	12	1
Broodbakkerijen en -fabrieken	(16	—	—	167	—	—
Ov. bloemverwerkende bedrijven	(17	—	—	—	98	—
Aardappelmeel- en suikerfabr.	(18	—	—	—	6	63
Cacao-, choc.- en suikerverw.ind.	(19	—	—	—	2	—
Olieraff. en margarinefabrieken	(20	—	1	1	4	—
Ov. voedingsmiddelenindustrie	(24	—	—	3	9	—
Voortbr. dranken en tabak	(25	—	—	3	1	—
Chemie	(27	6	—	3	2	4
Nijverheid	(28	10	1	14	17	13
Bouwnijverheid	(29	2	—	2	2	2
Handel en verkeer	(30	3	2	13	12	18
Diensten	(31	6	1	10	10	8
Overig	(32	2	—	—	2	1
Totaal		266	21	284	209	220

De bedrijfstak veevoeder had slechts een *finale* afzet van 77 miljoen gulden, waaruit voor de volkshuishouding een inkomen resulteerde van *f* 21 miljoen. De finale vraag naar de produkten van de meelfabrieken, broodbakkerijen en -fabrieken gezamenlijk bedroeg *f* 521 miljoen; hieruit resulteerde een inkomen van *f* 284 miljoen. Voor de overige graan- en bloemverwerkende bedrijven zijn deze cijfers resp. *f* 440 miljoen en *f* 209 miljoen en voor de aardappelmeel- en suikerfabrieken resp. *f* 742 miljoen en *f* 220 miljoen. De verdeling van deze inkomens over de onderscheiden bedrijfstakken kan men eveneens uit tabel 7 aflezen.

Reeds eerder is opgemerkt dat de akkerbouw voornamelijk een grondstofproducerende bedrijfstak is. Dit betekent dat de produktie van de akkerbouw grotendeels via de eindprodukten van andere bedrijfstakken zijn finale bestemming bereikt. Er is derhalve tot slot nog berekend via welke bedrijfstakken de inkomens van de bedrijfstak akkerbouw tot stand zijn gekomen. Deze berekening is ook uitgevoerd voor de bedrijfstakken veevoederindustrie, meelfabrieken, overige graanverwerkende bedrijven, broodbakkerijen en -fabrieken, overige bloemverwerkende be-

drijven en de aardappelmeel- en suikerfabrieken. De uitkomsten hiervan zijn vermeld in tabel 8.

TABEL 8

De netto-toegevoegde waarden tegen factorkosten van de akkerbouw, veevoederindustrie, meelfabrieken, overige graanverwerkende bedrijven, broodbakkerijen en -fabrieken, overige bloemverwerkende bedrijven en de aardappelmeel- en suikerfabrieken, gespecificeerd naar bedrijfstakken in 1958
(in mln. guldens)

Inkomens gevormd in de / door de finale afzet van de		Akkerbouw	Veevoederindustrie	Meelfabrieken	Overige graanverwerkende bedrijven	Broodbakkerijen en -fabrieken	Overige bloemverwerk. bedrijv.	Aardappelmeel- en suikerfabr.
Akkerbouw	(1	237	—	—	—	—	—	—
Rundveehouderij	(2	24	3	—	—	—	—	—
Varkenshouderij	(3	6	2	—	—	—	—	—
Pluimveehouderij	(4	57	33	1	1	—	—	1
Zuivel	(8	108	12	—	1	—	1	6
Varkensslachterijen	(9	57	18	1	1	—	—	1
Overige slachterijen	(10	52	7	—	—	—	—	1
Vleeswarenindustrie	(11	44	13	1	1	—	—	1
Veevoederindustrie	(13	8	7	—	—	—	—	—
Meelfabrieken	(14	2	—	1	—	—	—	—
Ov. graanverw. bedr.	(15	1	—	—	11	—	—	—
Broodbak. en -fabrieken	(16	50	—	15	—	167	—	—
Ov. bloemverw. bedr.	(17	20	1	2	1	—	98	6
Aardappelmeel- en suikerfabrieken	(18	110	—	—	1	—	—	63
Cacao-, choc.- en suikerwerkindustrieën	(19	21	—	—	—	—	—	12
Dranken en tabak	(25	15	—	—	—	—	—	5
Textiel, leer en rubber	(26	9	—	—	—	—	—	—
Chemie	(27	11	—	—	1	—	—	5
Nijverheid	(28	15	—	—	—	—	—	1
Diensten	(31	17	2	1	—	6	2	3
Overig		31	1	—	1	1	1	7
Totaal		895	99	22	19	174	102	112

Hierbij dient te worden opgemerkt dat de post varkenshouderij in tabel 8 uitsluitend betrekking heeft op de finale afzet van levende varkens voor huisslachtingen en export. De post varkensslachterijen heeft betrekking op vers geslacht varkensvlees en de post vleeswarenindustrie op conserven. Wil men nagaan hoeveel inkomen de akkerbouw via de varkenssector heeft verdiend, dan moet men deze drie gegevens optellen; men krijgt dan in totaal *f* 107 miljoen.
Voor de rundveehouderij geldt in feite hetzelfde. In dit geval moet men de bedragen van de rundveehouderij, de zuivel en de overige slachterijen bij elkaar optellen. Het blijkt dan dat de akkerbouw door middel van de rundveehouderijprodukten in 1958 in totaal *f* 184 miljoen inkomen heeft verworven. De andere bedrijfstakken behoeven geen nadere toelichting.

SAMENVATTING

1. Van de totale agrarische produktiewaarde (incl. visserij) in 1958 ten bedrage van *f* 6275 miljoen kwam *f* 1313 miljoen (21 %) voor rekening van de akkerbouw. In de produktiewaarde van de akkerbouwsector droeg de graanproduktie het meeste bij, nl. 591 miljoen of 45 %.

2. Van het totale netto-agrarische produkt (= netto-toegevoegde waarde in de landbouw tegen marktprijzen in 1958 ten bedrage van *f* 2989 miljoen was *f* 883 miljoen (30 %) van de akkerbouw afkomstig. Aan het totale agrarische inkomen (= netto-toegevoegde waarde tegen factorkosten) dat in 1958 *f* 3399 miljoen bedroeg, werd door de akkerbouw *f* 895 miljoen (26 %) bijgedragen.

3. Het netto-agrarische produkt van de akkerbouwsector bedroeg 67 % van de produktiewaarde in die bedrijfstak. In de varkenshouderij bv. was het netto-agrarische produkt daarentegen slechts 19 % van de produktiewaarde. De verklaring van dit verschil is gelegen in het feit dat de akkerbouw voor een belangrijk deel een grondstofproducerende bedrijfstak is (ruim 70 % van de produktie was bestemd voor verdere verwerking in andere bedrijfstakken), terwijl de varkenshouderij evenals de pluimveehouderij een veredelende bedrijfstak is.

4. Het agrarische inkomen in de akkerbouwsector was in 1958 *f* 12 miljoen groter dan het netto-agrarische produkt. De overheid verleende nl. enerzijds subsidies waarvoor het inkomen met *f* 38 miljoen toenam, maar anderzijds vorderde zij deze bedrijfstak *f* 26 miljoen aan indirecte belastingen. Ter vergelijking diene dat aan de rundveehouderij *f* 410 miljoen subsidies werd verleend, waardoor het verschil tussen het netto-agrarische produkt en het agrarische inkomen in deze bedrijfstak aanzienlijk groter was dan in de akkerbouw.

5. Als gevolg van de verplichte bijmenging in broodgraan heeft de inlandse consumptietarwe in 1958 *f* 21 miljoen meer opgebracht dan zonder deze bijmenging het geval zou zijn geweest.

6. De bijdrage van de akkerbouw in de produktiewaarden van enkele andere bedrijfstakken bedroeg in 1958: 9,03 % van de produktiewaarde der rundveehouderij, 12,57 % van die der varkenshouderij, 11,40 % van die der veevoederindustrie, 31,40 % van die der meel-

fabrieken en 37,06 % van de produktiewaarden der aardappelmeelen de suikerfabrieken.

7. Ten einde inzicht te verkrijgen in de betekenis van de akkerbouw voor de gehele Nederlandse volkshuishouding is het nodig niet alleen de directe maar ook de indirecte effecten op de produktie in andere bedrijfstakken te kennen. Door middel van de z.g. interdependentiecoëfficiënten wordt een dergelijk inzicht in de onderlinge samenhangen van de verschillende bedrijfstakken verkregen.
In 1958 had de voortbrenging van een pakket akkerbouwprodukten ter waarde van *f* 1.000.000,– in de volkshuishouding een totale omzet van *f* 1.327.172,– tot gevolg. De akkerbouw produceerde behalve het pakket eindprodukten ad *f* 1.000.000,– bovendien voor *f* 49.484,– aan grondstoffen voor dit pakket. De chemische industrie moest voor dit pakket voor *f* 105.930,– produceren, de nijverheid voor *f* 87.021,-, de dienstensector voor *f* 29.740,–, handel en verkeer voor *f* 23.322,–, de bouwnijverheid voor *f* 10.984,– en alle overige bedrijfstakken tezamen voor *f* 20.711,–.
De interdependentiecoëfficiënten geven tevens aan hoeveel de akkerbouw in 1958 moest produceren ten behoeve van een pakket goederen en diensten ter waarde van *f* 1.000.000,– van andere bedrijfstakken. Zo moest ten behoeve van een pakket rundveehouderijprodukten van *f* 1.000.000,– de akkerbouw voor *f* 135.081,– aan grondstoffen produceren.

8. De macro-economische betekenis van de akkerbouw voor de inkomensvorming van de Nederlandse volkshuishouding wordt afgemeten naar de grootte van de z.g. gecumuleerde netto-toegevoegde waarde tegen factorkosten (netto-toegevoegde waarde tegen factorkosten van de akkerbouw zelve, plus die door de akkerbouw in andere bedrijfstakken geïnduceerd). In 1958 werd door de akkerbouw per pakket van *f* 1000,– akkerbouwprodukten in totaal *f* 798,– aan inkomen in de volkshuishouding gevormd. De akkerbouw zelf verkreeg hiervan *f* 715,– de nijverheid *f* 30,– en de chemie *f* 18,–.

9. De bedrijfstak akkerbouw heeft in 1958 voor *f* 331 miljoen aan finale eindprodukten in binnen- en buitenland afgezet. Hieruit resulteerde een inkomen voor de Nederlandse volkshuishouding van *f* 266 miljoen, waarvan de akkerbouw zelve *f* 237 miljoen verkreeg. Het grootste deel van de produktie van de akkerbouw bereikt echter via de eindprodukten van andere bedrijfstakken zijn finale bestemming. Van het totale inkomen in de bedrijfstak akkerbouw (*f* 895 miljoen) werd *f* 107 miljoen via de varkenssector verkregen en *f* 184 miljoen via de afzet van produkten der rundveehouderij.

Agrarische input-outputtabel 1958 (in miljoenen guldens)

Geleverd door: \ Verkocht aan:		Akkerbouw	Rundveehouderij	Varkenshouderij	Pluimveehouderij	Overige Veehouderij	Tuinbouw + Bosbouw	Visserij	Zuivel	Varkensslachterijen	Overige Slachterijen	Vleeswarenindustrie	Vetsm. + Destr. bedrijven	Veevoederindustrie	Meelfabrieken	Overige Graanverw. bedr.
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Akkerbouw	(1	61	218	92	26	6	2	—	—	—	—	—	—	138	103	1
Rundveehouderij	(2	—	385	—	—	—	—	—	1163	—	599,0	—	—	—	—	—
Varkenshouderij	(3	—	—	—	—	—	—	—	—	692,0	—	—	—	—	—	—
Pluimveehouderij	(4	—	—	—	20	—	—	—	—	—	—	8	—	—	—	—
Overige veehouderij	(5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	35,0	—	2	—	—	—
Tuinbouw+bosbouw	(6	2	—	—	—	—	11	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Visserij	(7	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Zuivel	(8	—	39	3	—	—	—	—	15	—	—	—	—	12	—	—
Varkensslachterijen	(9	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	268	28	—	—	—
Overige slachterijen	(10	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	54	11	—	—	—
Vleeswarenindustrie	(11	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Vetsm.+destr. bedr.	(12	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8	—	—
Veevoederindustrie	(13	—	256	419	430	29	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Meelfabrieken	(14	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	52	—	3
Overige graanverw. bedrijven	(15	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	21	—	—
Broodbakk. + -fabr.	(16	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Overige bloemverw. bedrijven	(17	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—
A'meel + suikerfabr.	(18	—	8	—	—	—	—	—	34	—	—	—	—	25	—	—
Cacao-, choc.- + suikerwerkenindustrie	(19	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—
Olieraff.+marg. fabr.	(20	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	66	—	—
Groenten- en fruitverwerkende industrie	(21	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Visverwerkende bedr.	(22	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	—	—
Koffiebranderijen en theepakkers	(23	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Overige voedingsmiddelenindustrie	(24	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	4	—	3	—	—
Voortbr. dranken+ tabak	(25	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Textiel, leer en rubber	(26	4	7	—	—	2	3	9	1	0,5	0,5	1	—	2	—	—
Chemie	(27	117	97	—	—	—	44	7	22	0,5	0,5	9	2	4	2	2
Nijverheid	(28	57	52	5	7	—	45	12	138	1,5	1,5	48	1	20	6	5
Bouwnijverheid	(29	9	17	4	5	1	25	—	6	0,5	0,5	1	—	2	—	1
Handel en verkeer	(30	18	35	31	30	3	18	5	48	11,0	10,0	36	2	35	9	2
Diensten	(31	22	52	15	5	1	27	3	19	0,5	0,5	7	1	5	1	1
N.A.G.	(32	5	4	1	—	—	4	1	17	0,5	0,5	4	1	2	—	1
Subtotaal		295	1173	573	524	42	179	38	1471	707,0	648,0	440	48	400	121	1'
Invoer	(33	61	49	—	—	—	73	18	30	—	37,0	72	—	602	177	7
Afschrijvingen	(34	74	67	16	11	—	79	14	43	1,5	1,5	9	1	18	4	'
Indirecte belastingen	(35	26	29	1	3	—	10	1	34	—	—1	1	—	13	3	
Prijsverl. subsidies	(36	—38	—410	—	—27	—	—1	—4	—74	—15,0	—	—17	—	+79	+1	+2
Toegev. waarde tegen factorkosten	(37	895	1505	142	176	6	602	73	198	8,5	20,5	115	8	99	22	1
Subtotaal		1018	1240	159	163	6	763	102	231	—5,0	59,0	180	9	811	207	11
Totaal		1313	2413	732	687	48	942	140	1702	702,0	707,0	620	57	1211	328	13

Technische coëfficiënten van de agrarische input-outputtabel 1958

		Akkerbouw	Rundveehouderij	Varkenshouderij	Pluimveehouderij	Overige Veehouderij	Tuinbouw + Bosbouw	Visserij	Zuivel	Varkensslachterijen	Overige Slachterijen	Vleeswarenindustrie	Vetsm. + Destr. bedrijven	Veevoederindustrie	Meelfabrieken
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
MATRIX A															
Akkerbouw	(1	4,65	9,03	12,57	3,78	12,50	0,21	—	—	—	—	—	—	11,40	31,4
Rundveehouderij	(2	—	15,96	—	—	—	—	—	68,33	—	84,72	—	—	—	—
Varkenshouderij	(3	—	—	—	—	—	—	—	—	98,58	—	—	—	—	—
Pluimveehouderij	(4	—	—	—	2,91	—	—	—	—	—	—	1,29	—	—	—
Overige veehouderij	(5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4,95	—	3,51	—	—
Tuinbouw+bosbouw	(6	0,15	—	—	—	—	1,17	—	—	—	—	—	—	—	—
Visserij	(7	—	—	—	0,14	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Zuivel	(8	—	1,62	0,41	—	—	—	—	0,88	—	—	—	—	0,99	—
Varkensslachterijen	(9	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	43,23	49,12	—	—
Overige slachterijen	(10	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8,71	19,30	—	—
Vleeswarenindustrie	(11	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Vetsm.+destr. bedr.	(12	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	0,66	—
Veevoederindustrie	(13	—	10,61	57,24	62,59	60,42	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Meelfabrieken	(14	—	—	0,41	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4,29	—
Overige graanverw. bedrijven	(15	—	—	—	—	—	—	—	0,18	—	—	—	—	1,73	—
Broodbakk. + -fabr.	(16	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Overige bloemverw. bedrijven	(17	—	—	—	—	—	—	—	0,12	—	—	—	—	—	—
A'meel + suikerfabr.	(18	—	0,33	—	—	—	—	—	2,00	—	—	—	—	2,06	—
Cacao-, choc.- + suikerwerkenindustrie	(19	—	—	—	—	—	—	—	0,18	—	—	—	—	—	—
Olieraff.+marg. fabr.	(20	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5,45	—
Groenten- en fruitverwerkende industrie	(21	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Visverwerkende bedr.	(22	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	0,41	—
Koffiebranderijen en theepakkers	(23	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Overige voedingsmiddelenindustrie	(24	—	—	—	—	—	—	0,72	—	—	—	0,64	—	0,25	—
Voortbr. dranken+ tabak	(25	—	0,12	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Textiel, leer en rubber	(26	0,30	0,29	—	—	4,17	0,32	6,43	0,06	0,07	0,07	0,16	—	0,17	—
Chemie	(27	8,91	4,02	—	—	—	4,67	5,00	1,29	0,07	0,07	1,45	3,51	0,33	0,4
Nijverheid	(28	4,34	2,15	0,68	1,02	—	4,78	8,57	8,11	0,21	0,21	7,74	1,76	1,65	1,3
Bouwnijverheid	(29	0,69	0,70	0,55	0,73	2,08	2,65	—	0,35	0,07	0,07	0,16	—	0,17	—
Handel en verkeer	(30	1,37	1,45	4,23	4,37	6,25	1,91	3,57	2,82	1,57	1,42	5,81	3,51	2,89	2,7
Diensten	(31	1,68	2,16	2,05	0,73	2,08	2,87	2,14	1,11	0,07	0,07	1,13	1,75	0,41	0,2
N.A.G.	(32	0,38	0,17	0,14	—	—	0,42	0,71	1,00	0,07	0,07	0,65	1,75	0,17	—
Subtotaal		22,47	48,61	78,28	76,27	87,50	19,00	27,14	86,43	100,71	91,65	70,97	84,21	33,03	36,1
MATRIX B															
Invoer	(33	4,64	2,03	—	—	—	7,75	12,86	1,76	—	5,24	11,61	—	49,71	53,1
Afschrijvingen	(34	5,64	2,78	2,18	1,60	—	8,39	10,00	2,53	0,21	0,21	1,45	1,75	1,49	1,1
Indirecte belastingen	(35	1,98	1,20	0,14	0,44	—	1,06	0,72	2,00	—	—	0,16	—	1,07	0,4
Prijsverl. subsidies	(36	-2,39	-16,99	—	-3,93	—	-0,11	-2,86	-4,35	-2,14	—	-2,74	—	+6,52	+0,1
Toegev. waarde tegen factorkosten	(37	68,16	62,37	19,40	25,62	12,50	63,91	52,14	11,63	1,22	2,90	18,55	14,04	8,18	6,1
Subtotaal		77,53	51,39	21,72	23,73	12,50	81,00	72,86	13,57	-0,71	8,35	29,03	15,79	66,97	63,7
Totaal		100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,0

	Overige Bloemverw.bedr.	A'meel- + Suikerfabrieken	Cacao-, Choc.- en Suikerwerkenind.	Olieraffinaderijen + Marg. fabr.	Groenten- en Fruitverw. industrie	Visverwerkende bedrijven	Koffiebranderijen en Theepakkers	Overige Voed.midd.- industrie	Voortbrenging Dranken en Tabak	Textiel, Leer en Rubber	Chemie	Nijverheid	Bouwnijverheid	Handel en Verkeer	Diensten	N.A.G.	Subtotaal	Uitvoer	Consumptie gezinnen	Overheidsbestedingen	Investeringsbedrijven	Voorraadmutaties	Subtotaal	Algemeen totaal
	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32		33	34	35	36	37		
	—	275	—	4	3	—	—	3	10	11	—	25	—	1	3	—	982	235	115	—	—	—19	331	1.313
	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	2	—	2.150	29	84	—	—	150	263	2.413
	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	692	3	50	—	—	—13	40	732
	15	—	—	—	—	—	—	5	1	—	—	—	—	—	15	—	64	436	184	1	—	2	623	687
	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	1	—	—	—	—	—	42	6	2	—	—	—2	6	48
	—	—	—	—	75	—	—	—	—	—	—	37	—	—	10	—	135	484	311	12	—	—	807	942
	—	—	—	19	—	124	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	146	4	—	—	—	—10	—6	140
	5	—	7	6	—	—	—	9	—	1	—	—	—	2	43	—	142	682	902	1	—	—25	1.560	1.702
	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	12	—	308	123	269	—	—	2	394	702
	—	—	—	—	3	—	—	—	—	5	—	—	—	1	23	—	97	127	483	—	—	—	610	707
	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	15	—	16	282	322	—	—	—	604	620
	—	—	—	32	—	—	—	—	—	—	5	—	—	—	1	—	46	6	5	—	—	—	11	57
	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1.134	22	—	—	1	54	77	1.211
	30	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	319	6	4	—	—	—1	9	328
	8	16	—	3	—	—	—	1	1	—	3	—	—	1	1	—	58	46	25	—	—	2	73	131
	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	23	—	23	3	509	—	—	—	512	535
	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	8	—	13	38	323	1	—	5	367	380
	37	11	80	—	26	—	—	15	36	—	49	1	—	—	12	—	334	58	245	2	2	101	408	742
	13	—	3	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	1	14	—	36	287	258	—	1	—8	538	574
	32	—	5	421	—	—	—	8	—	12	30	—	—	1	12	—	598	301	244	—	1	15	561	1.159
	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	1	8	—	12	90	200	—	—	31	321	333
	—	—	—	3	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	14	125	63	—	—	—2	186	200
	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	13	—	14	13	249	2	1	6	271	285
	23	—	2	—	1	2	—	2	1	—	—	—	—	1	3	—	50	36	105	—	—	1	142	192
	2	—	—	—	1	—	—	1	13	—	6	—	—	3	144	—	189	143	1060	—	—	—2	1.201	1.390
	—	4	1	1	—	—	—	—	—	1219	13	121	16	71	40	7	1.523	1014	2127	20	8	—114	3.055	4.578
	6	6	12	12	2	2	3	4	13	157	427	340	170	212	103	5	1.789	2569	445	153	25	14	3.206	4.995
	21	23	33	25	44	19	8	16	75	152	685	3785	1316	723	400	38	7.777	3858	1889	711	1510	—	7.968	15.745
	1	4	2	2	1	1	1	1	4	24	31	140	402	90	377	—	1.155	77	180	1358	2813	—	4.428	5.583
	12	56	29	21	16	4	17	6	43	177	83	606	250	1090	162	26	2.909	4442	4529	122	449	3	9.545	12.454
	8	9	9	5	8	3	8	5	22	119	98	382	111	659	1073	225	2.914	534	4749	534	196	6	6.019	8.933
	1	2	1	1	—	—	—	1	4	39	41	221	31	75	115	112	685	712	—549	—180	—	—3	—20	665
	214	406	184	555	183	158	37	80	223	1920	1476	5658	2296	2935	2635	413	26.366	16791	19382	2737	5007	193	44.110	70.476
	36	117	264	501	31	7	208	27	206	1152	2080	3433	679	1815	253	252	12.279	326	1650	240	1658	—104	3.770	16.049
	15	14	14	7	10	1	1	3	24	116	187	765	66	1005	712	—	3.310	—	—	212	—	—	212	3.522
	13	114	24	14	6	2	—	9	669	26	403	438	174	1205	268	—	3.492	—	—	—	—	—	—	3.492
	—	—21	—	—	—	—	—	—	—	—1	—	—	—	—	—120	—	—645	—	—	—	—	—	—	—645
	102	112	88	82	103	32	39	73	268	1365	849	5451	2368	5494	5185	—	25.674	—	—	3403	—	—	3.403	29.077
	166	336	390	604	150	42	248	112	1167	2658	3519	10087	3287	9519	6298	252	44.110	326	1650	3855	1658	—104	7.385	51.495
	380	742	574	1159	333	200	285	192	1390	4578	4995	15745	5583	12454	8933	655	70.476	17117	21032	6592	6665	89	51.495	121.971

Overige Graanverw.-bedr.	Broodbakkerijen + Broodfabrieken	Overige Bloemverw.-bedr.	A'meel- + Suikerfabrieken	Cacao-, Choc.- en Suikerwerkenind.	Olieraffinaderijen + Marg. fabr.	Groenten- en Fruitverw. industrie	Visverwerkende bedrijven	Koffiebranderijen en Theepakkers	Overige Voed.midd.- industrie	Voortbrenging Dranken en Tabak	Textiel, Leer en Rubber	Chemie	Nijverheid	Bouwnijverheid	Handel en Verkeer	Diensten	N.A.G.
15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32
0,77	—	—	37,06	—	0,34	0,90	—	—	1,56	0,72	0,24	—	0,16	—	0,01	0,04	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	0,01	0,02	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	3,95	—	—	—	—	—	—	2,61	0,07	—	—	—	—	—	0,17	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	0,09	0,02	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	22,52	—	—	—	—	—	—	0,23	—	—	0,11	—
—	—	—	—	—	1,64	—	62,00	—	—	—	—	0,04	—	—	—	—	—
—	—	1,31	—	1,22	0,52	—	—	—	4,69	—	0,02	—	—	—	0,02	0,48	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	0,14	—
—	—	—	—	—	—	0,90	—	—	—	—	0,11	—	—	—	0,01	0,26	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	0,01	0,17	—
—	—	—	—	—	2,76	—	—	—	—	—	—	0,10	—	—	—	0,01	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2,29	43,18	7,89	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	2,11	2,16	—	0,26	—	—	—	0,52	0,07	—	0,06	—	—	0,01	0,01	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	0,26	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,56	—	—	—	—	—	—	0,09	—
—	—	9,74	1,48	13,94	—	7,81	—	—	7,81	2,59	—	0,98	0,01	—	—	0,13	—
—	—	3,42	—	0,52	—	—	—	—	—	—	—	0,04	—	—	0,01	0,16	—
—	2,06	8,42	—	0,87	36,32	—	—	—	4,17	—	0,26	0,60	—	—	0,01	0,13	—
—	—	—	—	—	—	0,90	—	—	—	—	—	—	—	—	0,01	0,09	—
—	—	—	—	—	0,26	—	1,50	—	—	—	—	—	—	—	—	0,03	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	0,01	0,15	—
—	1,31	6,05	—	0,35	—	0,30	1,00	—	1,04	0,07	—	—	—	—	0,01	0,03	—
—	2,99	0,53	—	—	—	0,30	—	—	0,52	0,93	—	0,12	—	—	0,02	1,61	—
—	—	—	0,54	0,17	0,09	—	—	—	—	—	26,63	0,26	0,77	0,29	0,57	0,45	1,05
1,53	1,49	1 58	0,81	2,09	1,04	0,60	1,00	1,05	2,08	0,94	3,43	8,55	2,16	3,04	1,70	1,15	0,75
3,82	2,80	5.53	3,10	5,75	2,16	13,21	9,50	2,81	8,33	5,40	3,32	13,72	24,04	23,57	5,80	4,48	5,72
0,76	0,37	0.26	0,54	0,35	0,17	0,30	0,50	0,35	0,52	0,29	0,52	0,62	0,89	7,20	0,72	4,22	—
2,29	3,18	3.16	7,55	5,05	1,81	4,81	2,00	5,96	3,13	3,09	3,87	1,66	3,85	4,48	8,75	1,81	3,91
0,76	1,87	2.11	1,21	1,57	0,43	2,40	1,50	2,81	2,61	1,58	2,60	1,96	2,43	1,99	5,29	12,01	33,84
0,76	—	0.26	0,27	0,18	0,09	—	—	—	0,52	0,29	0,85	0,82	1,40	0,56	0,60	1,29	16,84
2,98	59,25	56,32	54,72	32,06	47,89	54,95	79,00	12,98	41,67	16,04	41,94	29,55	35,94	41,13	23,57	29,50	62,10
0,31	3,74	9,47	15,77	45,99	43,23	9,31	3,50	72,98	14,06	14,82	25,16	41,64	21,80	12,16	14,57	2,83	37,90
5,34	4,49	3.95	1,89	2,44	0,60	3,01	0,50	0,35	1,56	1,73	2,53	3,74	4,86	1,18	8,07	7,97	—
4,58	—	3,42	15,36	4,18	1,21	1,80	1,00	—	4,69	48,13	0,57	8,07	2,78	3,12	9,68	3,00	—
2,29	—	—	-2,83	—	—	—	—	—	—	—	-0,02	—	—	—	—	-1,34	—
4,50	32,52	26,84	15,09	15,33	7,07	30,93	16,00	13,69	38,02	19,28	29,82	17,00	34,62	42,41	44,11	58.04	—
7,02	40,75	43,68	45,28	67,94	52,11	45,05	21,00	87,02	58,33	83,96	58,06	70,45	64,06	58,87	76,43	70,50	37,90
1,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00

Interdependentiecoëfficiënten van de agrarische input-outputtabel 1958

		Akkerbouw	Rundveehouderij	Varkenshouderij	Pluimveehouderij	Overige Veehouderij	Tuinbouw + Bosbouw	Visserij
		1	2	3	4	5	6	7
Akkerbouw	(1	1,049484	0,135081	0,216870	0,134484	0,219180	0,002783	0,001321
Rundveehouderij	(2	0,000263	1,207629	0,009781	0,007008	0,006820	0,000344	0,000743
Varkenshouderij	(3	0,000132	0,000696	1,002609	0,002881	0,002762	0,000130	0,000144
Pluimveehouderij	(4	0,000055	0,000089	0,000118	1,030065	0,000127	0,000079	0,000273
Overige veehouderij	(5	0,000037	0,000083	0,000248	0,000273	1,000318	0,000027	0,000110
Tuinbouw+bosbouw	(6	0,001835	0,000427	0,000519	0,000371	0,000533	1,012108	0,000379
Visserij	(7	0,000068	0,000582	0,002401	0,004235	0,002539	0,000043	1,000063
Zuivel	(8	0,000165	0,021318	0,010604	0,007103	0,006791	0,000228	0,000596
Varkensslachterijen	(9	0,000134	0,000706	0,002647	0,002923	0,002801	0,000132	0,000146
Overige slachterijen	(10	0,000118	0,000369	0,001131	0,001208	0,001265	0,000144	0,000240
Vleeswarenindustrie	(11	0,000053	0,000075	0,000078	0,000050	0,000087	0,000076	0,000075
Vetsm.+destr. bedrijf	(12	0,000141	0,001251	0,005202	0,005836	0,005497	0,000081	0,000114
Veevoederindustrie	(13	0,000160	0,128633	0,575155	0,647275	0,606776	0,000177	0,000398
Meelfabrieken	(14	0,000045	0,005632	0,029076	0,028080	0,026350	0,000061	0,000079
Overige graanverwerkende bedrijven	(15	0,000101	0,002524	0,010414	0,011694	0,010981	0,000063	0,000130
Broodbakk.+-fabrieken	(16	0,000077	0,000109	0,000108	0,000064	0,000118	0,000111	0,000107
Overige bloemverwerkende bedrijven	(17	0,000027	0,000069	0,000074	0,000057	0,000074	0,000039	0,000150
A'meel- + suikerfabriek.	(18	0,001145	0,008058	0,012792	0,014119	0,013416	0,000681	0,001347
Cacao-, choc.- + suikerwerkenindustrie	(19	0,000094	0,000140	0,000108	0,000071	0,000111	0,000096	0,000103
Olieraff.+marg. fabr.	(20	0,001110	0,011838	0,049728	0,055801	0,052720	0,000677	0,001589
Groenten- en fruitverwerkende industrie	(21	0,000029	0,000042	0,000045	0,000030	0,000052	0,000042	0,000042
Visverwerkende bedr.	(22	0,000013	0,000579	0,002538	0,002849	0,002679	0,000016	0,000018
Koffiebranderijen en theepakkers	(23	0,000047	0,000066	0,000070	0,000045	0,000078	0,000067	0,000067
Overige voedingsmiddelenindustrie	(24	0,000016	0,000360	0,001524	0,001715	0,001610	0,000022	0,007206
Voortbr. dranken+tabak	(25	0,000619	0,002366	0,000748	0,000462	0,000819	0,000773	0,000797
Textiel, leer en rubber	(26	0,006131	0,007443	0,004357	0,004219	0,061608	0,006315	0,090217
Chemie	(27	0,105930	0,071079	0,029203	0,021338	0,032721	0,056585	0,063483
Nijverheid	(28	0,087021	0,071129	0,057321	0,057078	0,059251	0,089391	0,138188
Bouwnijverheid	(29	0,010984	0,013922	0,012270	0,013170	0,029566	0,032379	0,004615
Handel en verkeer	(30	0,023322	0,033759	0,076996	0,080657	0,103562	0,029246	0,052103
Diensten	(31	0,029740	0,041968	0,041351	0,024576	0,045372	0,042735	0,040990
N.A.G.	(32	0,008096	0,006677	0,006919	0,004699	0,006301	0,008357	0,013532
Totaal		1,327192	1,774698	2,163005	2,164436	2,302885	1,284008	1,419365

Zuivel	Varkensslachterijen	Overige Slachterijen	Vleeswarenindustrie	Vetsm. + Destr. bedrijven	Veevoederindustrie	Meelfabrieken	Overige Graanverw. bedr.	Broodbakkerijen + Broodfabrieken	
8	9	10	11	12	13	14	15	16	
0,101705	0,213820	0,125318	0,105858	0,137267	0,145074	0,329651	0,015776	0,144178	1)
0,832747	0,009669	1,023466	0,093902	0,202789	0,010675	0,000148	0,000147	0,001141	2)
0,000553	0,988379	0,000733	0,427456	0,485831	0,004411	0,000063	0,000053	0,000550	3)
0,000160	0,000121	0,000086	0,013576	0,000142	0,000102	0,000030	0,000032	0,000452	4)
0,000070	0,000247	0,049588	0,004444	0,044820	0,000415	0,000016	0,000009	0,000059	5)
0,000624	0,000527	0,000403	0,000574	0,000490	0,000357	0,000653	0,000194	0,000445	6)
0,000423	0,002368	0,000620	0,001160	0,001404	0,004162	0,000028	0,000017	0,000634	7)
1,023780	0,010470	0,018413	0,006689	0,009117	0,010888	0,000094	0,000098	0,001020	8)
0,000561	1,002617	0,000743	0,433614	0,492829	0,004475	0,000064	0,000054	0,000558	9)
0,000340	0,001126	1,000385	0,087728	0,193781	0,001799	0,000062	0,000059	0,000294	10)
0,000099	0,000083	0,000073	1,000093	0,000119	0,000032	0,000031	0,000033	0,000065	11)
0,000899	0,005130	0,001334	0,002455	1,003029	0,009036	0,000056	0,000031	0,000979	12)
0,088813	0,566999	0,139024	0,265821	0,326774	1,003973	0,000080	0,000072	0,000754	13)
0,004068	0,023666	0,006079	0,013336	0,016226	0,043527	1,000024	0,022925	0,431899	14)
0,004062	0,010270	0,002685	0,004909	0,005996	0,018118	0,000044	1,000026	0,000282	15)
0,000142	0,000113	0,000105	0,000125	0,000166	0,000042	0,000042	0,000046	1,000091	16)
0,001283	0,000075	0,000064	0,000165	0,000082	0,000069	0,000015	0,000016	0,000240	17)
0,026702	0,012631	0,007511	0,007126	0,008621	0,021743	0,000462	0,000263	0,002380	18)
0,002018	0,000113	0,000131	0,000123	0,000160	0,000062	0,000047	0,000041	0,000087	19)
0,008629	0,049049	0,012665	0,023778	0,028875	0,086388	0,000451	0,000257	0,033771	20)
0,000056	0,000049	0,000042	0,000055	0,000068	0,000019	0,000019	0,000019	0,000038	21)
0,000409	0,002503	0,000624	0,001184	0,001456	0,004412	0,000006	0,000006	0,000103	22)
0,000088	0,000074	0,000065	0,000084	0,000106	0,000029	0,000028	0,000029	0,000058	23)
0,000344	0,001505	0,000387	0,007300	0,000890	0,002626	0,000011	0,000011	0,013300	24)
0,002089	0,000783	0,002089	0,001019	0,001421	0,000331	0,000322	0,000320	0,030884	25)
0,008214	0,005480	0,010523	0,007713	0,008320	0,004771	0,002563	0,001349	0,002408	26)
0,068808	0,030127	0,063136	0,039745	0,069045	0,023450	0,041372	0,021204	0,038262	27)
0,170038	0,061471	0,067999	0,149215	0,083755	0,049224	0,056096	0,062874	0,076791	28)
0,016426	0,013166	0,014307	0,011887	0,012785	0,005301	0,004343	0,010108	0,008387	29)
0,063701	0,093548	0,049607	0,116548	0,101940	0,044326	0,038980	0,030498	0,057884	30)
0,054562	0,043280	0,040198	0,048030	0,064015	0,016222	0,016137	0,017603	0,034892	31)
0,019880	0,007946	0,007076	0,015132	0,028454	0,005172	0,003456	0,011060	0,003854	32)
2,502273	3,162405	2,645479	2,890844	3,330773	1,521231	1,495394	1,195230	1,886540	

Interdependentiecoëfficiënten van de agrarische input-outputtabel 1958

	Overige Bloemverw.bedr.	A'meel- + Suikerfabrieken	Cacao-, Choc.- en Suikerwerkenind.	Groenten- en Fruitverw. Marg. fabr.	Groente en Fruitverw. industrie	Visverwerkende bedrijven	Koffiebranderijen en Theepakkers	Overige Voed.midd.- industrie	Voortbrenging Dranken en Tabak
	17	18	19	20	21	22	23	24	25
(1	0,078517	0,395397	0,057350	0,012724	0,043222	0,001818	0,000292	0,058549	0,018405
(2	0,015652	0,000324	0,010771	0,015733	0,009837	0,001079	0,000313	0,040913	0,000249
(3	0,002079	0,000115	0,000290	0,021110	0,000147	0,000167	0,000098	0,001145	0,000073
(4	0,042460	0,000065	0,000159	0,000041	0,000183	0,000501	0,000071	0,027931	0,000797
(5	0,000201	0,000030	0,000038	0,001957	0,000472	0,000080	0,000011	0,000115	0,000010
(6	0,000460	0,000857	0,000378	0,000192	0,230577	0,000595	0,000169	0,000500	0,000260
(7	0,002686	0,000040	0,000287	0,028406	0,000041	0,629511	0,000018	0,001402	0,000020
(8	0,018083	0,000206	0,012988	0,008852	0,000599	0,001012	0,000213	0,049602	0,000185
(9	0,002109	0,000117	0,000294	0,021414	0,000149	0,000170	0,000099	0,001161	0,000074
(10	0,000924	0,000135	0,000192	0,008459	0,009253	0,000235	0,000121	0,000560	0,000086
(11	0,000081	0,000070	0,000063	0,000035	0,000096	0,000093	0,000073	0,000069	0,000049
(12	0,004097	0,000076	0,000450	0,043513	0,000069	0,000119	0,000027	0,002147	0,000031
(13	0,029548	0,000159	0,001431	0,014961	0,001527	0,000572	0,000141	0,022547	0,000573
(14	0,080873	0,000553	0,000182	0,000852	0,000174	0,000108	0,000054	0,002466	0,000088
(15	0,024771	0,021990	0,003235	0,004405	0,001829	0,000187	0,000030	0,008115	0,001319
(16	0,000114	0,000092	0,000085	0,000046	0,000136	0,000132	0,000101	0,000127	0,000069
(17	1,001020	0,000032	0,000101	0,000031	0,000096	0,000278	0,000036	0,015884	0,000036
(18	0,110375	1,015655	0,143301	0,000883	0,080859	0,001933	0,000249	0,084123	0,026841
(19	0,034539	0,000089	1,005329	0,000061	0,000109	0,000122	0,000077	0,000736	0,000055
(20	0,139855	0,000659	0,014548	1,571974	0,000794	0,001944	0,000258	0,070783	0,000323
(21	0,000047	0,000042	0,000038	0,000020	1,009137	0,000053	0,000042	0,000050	0,000028
(22	0,000506	0,000013	0,000054	0,004217	0,000024	1,015251	0,000013	0,000296	0,000011
(23	0,000073	0,000063	0,000057	0,000031	0.000086	0,000083	1,000065	0,000079	0,000044
(24	0,061446	0,000026	0,003588	0,000297	0,003099	0,014820	0,000024	1,011581	0,000732
(25	0,006476	0,000661	0,000629	0,000355	0,003992	0,000994	0,000667	0,006306	1,009956
(26	0,004138	0,011381	0,005878	0,006010	0,005349	0,058780	0,001413	0,004010	0,001817
(27	0,037311	0,053268	0,035746	0,026336	0,031979	0,055997	0,014792	0,039409	0,015906
(28	0,121048	0,089365	0,105551	0,063703	0,217265	0,224866	0,049561	0,148564	0,084102
(29	0,009548	0,012701	0,008645	0,005373	0,016092	0,011292	0,006673	0,012028	0,005942
(30	0,066942	0,097551	0,076268	0,041361	0,078207	0,062874	0,069020	0,058739	0,041844
(31	0,043993	0,035238	0,032833	0,017881	0,052152	0,050980	0,038840	0,048836	0,026627
(32	0,008812	0,008801	0,006477	0,005201	0,007226	0,011772	0,002152	0,012074	0,006063
	1,948784	1,745771	1,527235	1,926434	1,804777	2,148418	1,185713	1,730867	1,242615

Textiel, Leer en Rubber	Chemie	Nijverheid	Bouwnijverheid	Handel en Verkeer	Diensten	N.A.G.		
26	27	28	29	30	31	32		
0,004537	0,005118	0,002679	0,000960	0,000751	0,004072	0,001979	Akkerbouw	(1
0,002266	0,000636	0,000428	0,000378	0,001004	0,008299	0,003487	Rundveehouderij	(2
0,000237	0,000763	0,000139	0,000131	0,000229	0,002547	0,001066	Varkenshouderij	(3
0,000101	0,000073	0,000095	0,000083	0,000141	0,002114	0,000875	Pluimveehouderij	(4
0,001333	0,000295	0,000032	0,000028	0,000033	0,000181	0,000097	Overige veehouderij	(5
0,000276	0,000549	0,003188	0,000844	0,000354	0,001751	0,000956	Tuinbouw+bosbouw	(6
0,000151	0,000641	0,000034	0,000039	0,000037	0,000297	0,000133	Visserij	(7
0,000643	0,000282	0,000282	0,000249	0,000620	0,005851	0,002439	Zuivel	(8
0,000241	0,000774	0,000141	0,000133	0,000233	0,002584	0,001082	Varkensslachterijen	(9
0,001708	0,000390	0,000177	0,000155	0,000348	0,003238	0,001371	Overige slachterijen	(10
0,000100	0,000070	0,000094	0,000084	0,000237	0,001962	0,000818	Vleeswarenindustrie	(11
0,000245	0,001402	0,000057	0,000069	0,000053	0,000250	0,000124	Vetsm.+destr. bedrijf	(12
0,001245	0,000728	0,000204	0,000184	0,000346	0,003771	0,001587	Veevoederindustrie	(13
0,000123	0,000103	0,000072	0,000064	0,000108	0,001556	0,000646	Meelfabrieken	(14
0,000103	0,000952	0,000053	0,000059	0,000155	0,000317	0,000150	Overige graanverwerkende bedrijven	(15
0,000143	0,000102	0,000135	0,000117	0,000194	0,002996	0,001240	Broodbakk.+-fabrieken	(16
0,000051	0,000036	0,000047	0,000041	0,000070	0,001052	0,000435	Overige bloemverwerkende bedrijven	(17
0,000743	0,011184	0,000616	0,000612	0,000485	0,002960	0,001379	A'meel-+suikerfabriek.	18
0,000121	0,000511	0,000106	0,000100	0,000244	0,001912	0,000803	Cacao-, choc.-+suikerwerkenindustrie	(19
0,006350	0,010570	0,000541	0,000606	0,000660	0,003212	0,001550	Olieraff.+marg. fabr.	(20
0,000057	0,000039	0,000053	0,000048	0,000179	0,001050	0,000440	Groenten- en fruitverwerkende industrie	(21
0,000039	0,000043	0,000018	0,000016	0,000026	0,000375	0,000156	Visverwerkende bedr.	(22
0,000089	0,000062	0,000084	0,000075	0,000222	0,001732	0,000722	Koffiebranderijen en theepakkers	(23
0,000035	0,000029	0,000029	0,000027	0,000146	0,000508	0,000216	Overige voedingsmiddelenindustrie	(24
0,000984	0,001982	0,000902	0,000807	0,001472	0,018872	0,007839	Voortbr. dranken+tabak	(25
1,365312	0,007068	0,015412	0,009025	0,010387	0,009067	0,022538	Textiel, leer en rubber	(26
0,056325	1,101259	0,035191	0,046482	0,024901	0,021125	0,022824	Chemie	(27
0,083695	0,209981	1,338648	0,354871	0,099179	0,096012	0,138538	Nijverheid	(28
0,011961	0,011623	0,016114	1,083808	0,013162	0,054108	0,023993	Bouwnijverheid	(29
0,065450	0,032624	0,060887	0,070302	1,103582	0,033632	0,070881	Handel en verkeer	(30
0,055071	0,039207	0,051820	0,045061	0,074441	1,152244	0,476847	Diensten	(31
0,017387	0,015524	0,024429	0,014728	0,011248	0,020646	1,213466	N.A.G.	(32
1,677122	1,454617	1,552707	1,630186	1,345247	1,460293	2.000677		

BEKNOPTE VERKLARING VAN DE GEVOLGDE METHODE

Voor de analyse van de economische betekenis van de akkerbouw is gebruik gemaakt van Leontiefs open input-outputmodel.
In dit model heeft de evenwichtsvergelijking van de totale produktiewaarde van bv. bedrijfstak i de volgende analytische vorm:

$$X_i = x_{i1} + x_{i2} \ldots x_{ii} \ldots x_{im} + y_i \qquad (i = 1,2 \ldots m) \qquad (1)$$

X_i = de totale jaarlijkse produktiewaarde (output) van alle bedrijven van bedrijfstak i (dus inclusief de interne leveringen binnen de bedrijfstak en de intermediaire leveringen aan de andere bedrijfstakken);

x_{ij} = de waarde van de hoeveelheid produkt van bedrijfstak i, welke door bedrijfstak j in zijn produktieproces jaarlijks wordt verbruikt (dit zijn dus de waarden van de interne (x_{ii}) en de intermediaire (x_{ij}) transacties);

y_i = de waarde van de hoeveelheid produkt van bedrijfstak i, welke jaarlijks bestemd is voor finaal verbruik in de sectoren Gezinnen, Overheid en Buitenland (dus excl. interne en intermediaire leveringen).

Men kan de intermediaire transacties x_{ij} definiëren als produktiefuncties van de volgende analytische vorm:

$$x_{ij} = a_{ij} X_j \qquad \begin{matrix}(i = 1,2 \ldots . m) \\ (j = 1,2 \ldots . m)\end{matrix} \qquad (2)$$

Hieruit volgt, dat

$$a_{ij} = {}^{x_{ij}}\!/_{X_j} \qquad (3)$$

waarbij de technische coëfficiënten a_{ij} de verhouding tussen enerzijds de hoeveelheid output van bedrijfstak i, verbruikt in het produktieproces van bedrijfstak j, en anderzijds de totale hoeveelheid output van bedrijfstak j aangeeft. De waarden van deze technische coëfficiënten zijn vermeld in matrix A van bijlage II.

De technische coëfficiënten van de primaire kosten, t_{rj}, welke men kan definiëren als

$$b_{rj} = {}^{t_{rj}}\!/_{X_j} \qquad \begin{matrix}(r = m+1, m+2, \ldots m + n) \\ (j = 1,2, \ldots \ldots \ldots \ldots . m)\end{matrix} \qquad (4)$$

zijn vermeld in matrix B van bijlage II.

Substitueert men (2) in (1), dan gaat vergelijking (1) over in:

$$X_i = a_{i1}X_1 + a_{i2}X_2 \ldots + a_{ii}X_i \ldots\ldots a_{im}X_m + y_i \quad (i = 1,2 \ldots m) \quad (5)$$

Deze substitutie van x_{ij} door $a_{ij}X_j$ maakt het mogelijk de intermediaire transacties uit te drukken als functies van de totale outputwaarden X_1, $X_2 \ldots X_m$.

Brengt men alle X'en naar het linkerlid, dan ziet het vergelijkingenstelsel er als volgt uit:

$$\begin{array}{llll}
(1-a_{11})\,X_1 - & a_{12}X_2 \ldots - & a_{1i}X_i \ldots - & a_{1m}X_m = y_1 \\
-a_{21}\,X_1 + (1-a_{22})X_2 \ldots - & & a_{2i}X_i \ldots - & a_{2m}X_m = y_2 \\
\cdot \quad \cdot \quad \ldots & \cdot \quad \cdot \quad \ldots & \cdot \quad \cdot \quad \ldots & \cdot \quad \cdot \\
\cdot \quad \cdot \quad \ldots & \cdot \quad \cdot \quad \ldots & \cdot \quad \cdot \quad \ldots & \cdot \quad \cdot \\
-a_{i1}\,X_1 - & a_{i2}\,X_2 \ldots + (1-a_{ii})\,X_i \ldots - & & a_{im}X_m = y_i \quad (6) \\
\cdot \quad \cdot \quad \ldots & \cdot \quad \cdot \quad \ldots & \cdot \quad \cdot \quad \ldots & \cdot \quad \cdot \\
\cdot \quad \cdot \quad \ldots & \cdot \quad \cdot \quad \ldots & \cdot \quad \cdot \quad \ldots & \cdot \quad \cdot \\
-a_{m1}X_1 - & a_{m2}X_2 \ldots - & a_{mi}X_i \ldots + (1-a_{mm})X_m = y_m &
\end{array}$$

Dit stelsel van m lineaire vergelijkingen met m onbekenden kan men nu voor alle X_i's oplossen bij gegeven waarden y_1, $y_2 \ldots y_i \ldots y_m$. Duidt men de nieuwe verkregen coëfficiënten aan met c_{ij}, dan ziet de oplossing er als volgt uit:

$$\begin{array}{llll}
X_1 = & c_{11}y_1 + & c_{12}y_2 \ldots & c_{1i}y_i \ldots\ c_{1m}y_m \\
X_2 = & c_{21}y_1 + & c_{22}y_2 \ldots & c_{2i}y_i \ldots\ c_{2m}y_m \\
\cdot \quad & \cdot \quad & \cdot \quad \ldots & \cdot \quad \ldots \quad \cdot \\
\cdot \quad & \cdot \quad & \cdot \quad \ldots & \cdot \quad \ldots \quad \cdot \\
X_i = & c_{i1}y_1 + & c_{i2}y_2 \ldots & c_{ii}y_i \ldots\ c_{im}y_m \\
\cdot \quad & \cdot \quad & \cdot \quad \ldots & \cdot \quad \ldots \quad \cdot \\
\cdot \quad & \cdot \quad & \cdot \quad \ldots & \cdot \quad \ldots \quad \cdot \\
X_m = & c_{m1}y_1 + & c_{m2}y_2 \ldots & c_{mi}y_i \ldots\ c_{mm}y_m
\end{array}$$

De berekende coëfficiënten c_{ij} worden interdependentiecoëfficiënten genoemd. Iedere coëfficiënt c_{ij} geeft aan hoeveel output bedrijfstak i heeft geproduceerd per eenheid finale vraag naar de goederen en diensten van bedrijfstak j. De interdependentiecoëfficiënten c_{ij} zijn voor de desbetreffende bedrijfstakken in bijlage III weergegeven per 1.000.000 eenheden finale vraag.

Voor de beoordeling van de betekenis welke een bepaalde bedrijfstak voor de volkshuishouding heeft, zijn niet zozeer de in de onderscheiden bedrijfstakken geïnduceerde produkties, maar de in die bedrijfstakken gecreëerde toegevoegde waarden bepalend.
De gecumuleerde netto-toegevoegde waarde tegen *factorkosten* (T^k), welke in de volkshuishouding per eenheid finale vraag naar de goederen en diensten van bedrijfstak i wordt geïnduceerd, is gelijk aan:

$$T^k{}_i = b_{37\cdot 1}\, c_{1i} + b_{37\cdot 2} c_{2i} \ldots + b_{37\cdot i} c_{ii} \ldots + b_{37\cdot m} c_{m\ i} (i = 1,2 \ldots m) \quad (7$$

De technische coëfficiënten $b_{37\cdot j}$ (waarbij $j = 1,2 \ldots m$) zijn de coëfficienten van de netto-toegevoegde waarde tegen factorkosten, welke staan vermeld op regel 37 van matrix B (bijlage II).

De gecumuleerde waarden van T^k zijn voor de desbetreffende bedrijfstakken vermeld op de laatste regel van tabel 6 per 1.000 eenheden finale vraag. Op de overige regels van deze tabel zijn de elementen van de veeltermen (7) afzonderlijk weergegeven.